

"AVE MARIA"

je glasnik katoliškega življenja slovenskim izseljencem v Ameriki in porok zvestobe kat. Cerkvi.

Naročniki so deležni vseh duhovnih dobrot in milosti frančiškanskega komisarijata.—
Naročnina \$3.00, z u n a j
Združenih držav \$3.50.

Za naročnike in dobrotnike se bere vsaki mesec sv. maša.

Avgust 1930.

Z Bogom in Marijo za narod!

22. letnik.

Cerkveni govor prof. Grudna na Baragovi proslavi v Evelethu, Minn.

“**B**OG je ljubezen,” je zapisal sveti Janez, in vsak kdor v ljubezni ostane, živi v Bogu.” Ljubezen je studenec, iz katerega izvirajo vse milosti, ki jih Bog deli človeškemu rodu. Človek sam sebi pripuščen ne more spoznati vseh resnic in onih moralnih navodil, ki bi mu pomagala doseči njegov nadnaravni cilj. Zato je Bog sam prišel človeškemu rodu na pomoč. V vsaki dobi zgodovine mu je pošiljal preroke, apostole, poslanke, ki so človeku razodeli božjo voljo in ga vodili po potih resnice in pravice. Bog sam je izpričeval z znamenji in deli, da stoji za svojim poslancem, in zato so tudi dela takih mož pustila za seboj tako globoko sled, da se še danes pozna, da je tamkaj hodil Bog vojskinih trum. Niti čas, niti roka človekova ne more izbrisati sledov, ki jih je zarisala božja roka — božja ljubezen.

Taka poslanca sta bila sv. Peter in Pavel, katerih praznik danes obhajamo in ki ju imenujemo prvaka apostolov. Prvega je Kristus izbral, da postane “petra”, to je — skala, podlaga njegove Cerkve. “Ti si Peter — skala,” mu je rekel Kristus, “in na to skalo bom zidal svojo Cerkev.” Drugega je Kristus izbral, da ponese njegovo ime med pagane. Oba, sv. Peter in Pavel, sta šla v neverni svet z namenom, da širita slavo Kristusa križanega in od mrtvih vstalega, njega, ki je svet tako ljubil, da je za njega svojo kri prelil. Oba sta okušala ljubezen božjo kot grešnika, preden sta postala apostola. Med tem ko je prvi Kristusa zatajil, ga je drugi preganjal — in zato sta oznanjevala boljše besedo na način, ki sta ga sama najbolj zapopadla.

Isto nalogo, širiti Kristusovo vero, sta prejela od Boga sveta brata Ciril in Metod. V svoji neskončni

previdnosti je Bog previdel pogin slovenskega rodu zaradi nesloge. Smilil se mu je narod in zato je poklical iz daljnega Soluna dva moža, grškega rodu. Slovanski narod je nadkriljeval vse druge narode po svoji bistroumnosti. Da pa ta slovanski narod sploh obstaja, da ima svoj pismeni jezik in svojo besedo, se imamo zahvaliti tema dvema možema, ki sta podvrgla slovanski narod imenu in sladkemu jarmu Kristusovemu in ga na ta način rešila časne in večne pogube.

Vidi se iz zgodovine človeštva, da je Bog vedno izbral za poslanca takega človeka, ki je vsled svojih posebnih zmožnosti in lastnosti imel tako privlačno silo, da mu je moral vsak nehote slediti. Poklical je človeka, ki je bil pokoren njegovi volji in ki je bil pripravljen za njega živeti, delati in umreti.

Pred dobrimi sto leti so živeli divji indijanski rodovi ob Velikih Jezerih. Jezera, po katerih se vi vozite, so bila njihovi ribniki; gozdovi, po katerih vi hodite — njih lovišča. Obdelovanje zemlje jim je bilo neznano in zato je bila dežela v kljub svoji obsežnosti in rodovitnosti zanje premajhna. Belokožci, ki so se naselili ob ustju rek, so hrepeneli po rodovitni zemlji in uničevali gospodarje te zemlje s pijačo. Kar niso premogli medsebojni boji, je učinila ognjena voda ali pijača, kakor so jo Indijanci nazivali. Evropejski prekupčevalci kožuhovine, ki jih je med Indijance pošiljala “The Hudson Bay Company”, so bili v pravem pomenu besede mešetarji človeških duš. Najhrabrejša in najbojevitejša rodova med njimi bi bila zapisana smrti — telesni in duševni — da ni Bog sam posegel vmes.

Tiste dni se je Bog ozrl po svetu, da najde moža, ki bi bil pripravljen ponesti med te rodove blažilni nauk svete vere in tako povzdigniti ljudstvo, ki je

bilo na robu propada. Treba je bilo moža potrpežljivega, moža učenega, moža pogumnega in moža svetega. Tja na Suho Krajino se je obrnilo božje oko.

V deželi Kranjski je takrat bival rod, trden in močan, rod vaje trpljenja in dela. Od vseh delov Slovenije je bilo življenje najbolj trdo in hudo v Suhi Krajini. Od Dobrnič doli do Ribnice zavisi cela dežela za poljske pridelke od dežja. Dolina je pusta in v potu svojega obraza si mora vsakdo pridelovati svoj vsakdanji kruh. Delo, trdo delo, je bil edini pogoj življenja.

Tamkaj je Bog spregovoril na srce mlademu Frideriku Baragi, kakor nekdanj sv. Pavlu: "Pojdi, moja izvoljena posoda, in ponesi moje ime med pagane in pokazal ti bom, kako se mora trpeti za moje ime." In mladi duhovnik, ki je takrat deloval kot kaplan v Metliki, je odgovoril, kakor že prej sv. Pavel, sveta brata Ciril in Metod: Zgodi se tvoja volja. Ravno pred sto leti na današnji dan je nastopil pot trpljenja in pot zmage.

Kako je deloval med indijanskimi narodi, kakšne zasluge si je stekel, ste slišali že tolikokrat, da bi bilo brezpomembno to ponavljati. Slišali ste, da je postal eden izmed njih, ponižal se je kot njihov učitelj, učil jih je prave vere, sestavil jim je pismeni jezik, delal in trpel ž njimi. Kdorkoli živi v gornjem Michiganu, v severnem delu države Wisconsin, ali pa na severni obali jezera Superior v Minnesoti, naj ne pozabi, da je tam hodil, delal, učil, trpel in stradal slovenski apostol Friderik Baraga. Po 23 letih neprestanega potovanja in delovanja je Cerkev pripoznala njegove zasluge in ga povzdignila v škofa. To je bilo leta 1853. Baraga je bil škof v Sault Ste. Marie, odkoder je pozneje prenesel škofijski sedež v Marquette. V skrajni revščini in svetosti je zatisnil svoje trudne oči 19. januarja 1868.

Kaj je Barago držalo po koncu, da je dosegel tako lepe uspehe in to vkljub zatajevanju, pomanjkanju, revščini, vkljub slabotnem zdravju in šibki postavi, se učimo iz pisem, ki jih je pisal Leopoldinski družbi na Dunaju in pa iz prvega pastirskega lista, ki ga je spisal za svoje ljubljene Indijance — molitev namreč in delo. Ora et labora — moli in delaj — si je vzel za geslo že kot dijak v Ljubljani in temu geslu je ostal zvest do konca svojega življenja.

Baraga je bil mož dela, delavec v vinogradu Gospodovem, mož, ki se ni bal nastopiti najdaljšo pot v najhujšem vremenu. Bil je mož, ki je prebil dni in noči z roko in peresom pri delu. Kadar je bilo treba, je zagrabil za hlapčevsko delo in staval hiše in cerkve. Spisal je molitvene knjižice v Ottawa in Chippewa jeziku in za misijonarje je sestavil Chippewa gramatiko in besednjak. V slovenskem jeziku je še danes najbolj priljubljena molitvena knji-

ga Dušna Paša, ki jo je on sestavil. Baraga je delal, ker je delo ljubil in zaradi tega, da drugim da zgled in nauk, da zavisi skrivnost človeškega zdravja, zadovoljnosti in uspeha od dela. Indijanci so bili len narod. Baragovo težko delo jim je bilo v zgled in spodbudo, da so se posvetili delu in so živeli od dela.

Še več! Baraga je bil mož molitve. Vedel je, da je delo brez molitve brezpomembno. Prazno je delo brez sreče iz nebes! Že kot mlad duhovnik v starem kraju (v župniji sv. Martina pri Kranju in v Metliki) je z besedo in zgledom vabil ljudi v cerkve. Imel je tak vpliv nad njimi, da so bile cerkve prenapolnjene, kjer je on služboval. "Sonce njega ni budilo, zore nikdar ni zaspal." Še predno je petelin zapel na vasi, je mladi duhovnik že klečal pred svojim Bogom — skritim pod podobo kruha v Najsvetejšem Zakramentu. In pozneje ga najdemo sredi zime pri ognju, ki ga je sam napravil — potem, ko je prej prehodil svojih 40 do 50 milj skozi snežne plazove — prebirajočega one molitve, ki jih Cerkev predpisuje vsakemu duhovniku.

Baragov prvotni poklic je bila advokatska služba. Šolal se je na Dunaju z namenom, da postane zagovornik zločincev pred zemskim sodnikom. Sredi pota do cilja je spoznal, da je izbran za bolj vzvišen poklic. Postal je zagovornik grešnikov pred večnim Sodnikom — posredovalec med Bogom in ljudmi. Modrosti pa, ki je potrebna za ta vzvišen stan, je iskal v premišljevanju in pogovarjanju z Bogom. In to je ravno, kar mi imenujemo molitev. "Dolžnost molitve," je zapisal pobožni škof Baraga, "je velika in sveta. Kristjan brez molitve je kakor vojak brez orožja. Mi vsi smo vojaki Kristusovi in vse naše življenje je boj proti sovražnikom naših duš. Najboljše orožje proti njim je molitev." Tako je pisal in tako učil sveti mož; in kakor je pisal in učil, tako je delal. Z Bogom je bilo vsako delo začeto in z Bogom se je končalo.

V evangeliju svetega Mateja beremo, da je nekoč pristopil k Jezusu bogat mladenič in ga vprašal: "Dobri Učenik, kaj naj storim, da prejmem večno življenje?" In naš Zveličar mu je rekel: "Če hočeš priti v življenje, spolnuj zapovedi." Vprašal ga je: "Katere?" In Jezus je rekel: "Ne ubijaj, ne prešestvuj, ne kradi, ne pričaj po krivem, spoštuj očeta in mater in ljubi svojega bližnjega kakor samega sebe." Mladenič mu je rekel: "Vse to sem spolnjeval od mladih dni. Kaj mi je še treba?" Jezus mu je rekel: "Ako hočeš biti popoln, pojdi, prodaj kar imaš in daj ubogim in imel boš zaklad v nebesih; potem pridi in hodi za menoj!" "Ko je mladenič slišal te besede," pravi evangelist, "je odšel žalosten; imel je namreč veliko premoženje." Baraga je bil tudi bogat mladenič. Slišal je isto besed-

(Dalje na strani 255.)

Mesečni pridigar.

Rev. J. Smoley.

OSMA NEDELJA PO BINKOŠTIH.

IMOVIT mož je imel oskrbnika. Zatožen je bil, da zapravlja gospodarjevo premoženje. Ta ga je dal poklicati predse in mu je rekel: "Kaj slišim od tebe? Daj račun od svojega gospodarstva!" S temi besedami se pričinja nedeljski evangelij. Besede: "Daj račun od svojega gospodarstva" bodo zadonele tudi na naše uho, ko bomo stopili v večnost. Ponavljati jih moramo pa tudi vsak večer v svojem življenju, ko si izprašujemo vest. **Kateri so pa vzroki, da si moramo izpraševati vest vsak večer?**

Večerno izpraševanje vesti nam nudi velike koristi v življenju. Če hočemo napredovati v spoznavanju samega sebe, moramo vedno gledati v našo notranjost, izpraševati se o naših mislih, besedah, dejanjih, o namenu naših dejanj, obenem pa si moramo dati odgovor o naših prestopkih. V navadnem življenju ni nič drugače. Če hoče trgovec vedeti, kako stoji njegova trgovina, mora imeti natančno knjigo, v katero zapisuje dohodke in izdatke. Računal bo vsak večer. Zato so že poganski učitelji priporočali večerno izpraševanje vesti. — Kdor hoče položiti dober temelj za krepostno življenje, kdor hoče doseči glavno čednost, čednost ponižnosti, ta si bo izpraševal vest vsak večer.

Dnevno izpraševanje vesti nam pa nudi tudi obilne koristi ob naši smrtni uri. Ko bomo ležali na smrtni postelji, si bomo želeli, da napravimo red z našo dušo, da bomo lahko stopili pred sodni stol božji. To bomo pa najlažje dosegli z dnevnim večernim izpraševanjem. Lahko se zgodi, da bomo opravili tako našo zadnjo spoved in spolnilo se bo nad nami, kar pravi apostol Pavel: "Če bomo sodili sami sebe, ne bomo sojeni."

Zato porabimo vsaj par minut za večerno izpraševanje vesti. To izpraševanje, združeno s kesanjem in trdnim sklepom, nas bo utrdilo v dobrem, da se bomo lažje varovali greha.

DEVETA NEDELJA PO BINKOŠTIH.

Krasen mora biti razgled, ki se nudi potniku z Oljske gore nad Jeruzalemom. Apostoli so se veselili tega razgleda, ko so stali s svojim Učenikom na vrhu gore. Drugače je bilo pa z Odrešenikom. Spomnil se je zlobnosti in zakrknjenosti mesta, videl je v duhu kruto usodo, ki čaka mesto, zato se je nad mestom razjokal in prerokoval njegovo razde-

janje. **Premišljajmo Gospodovo prerokovanje in nje izpolnitev!**

Gospod je prerokoval: "Prišli bodo dnevi nate, ko te bodo obdali sovražniki z nasipom, obkolili te bodo in oblegali od vseh strani." Gospod je s temi besedami jasno napovedal obleganje mesta. Kako se je vse to izpolnilo? L. 70 po Kr. r., 37 let po Gospodovi smrti na križu, so napravili rimski vojaki ogromne nasipe okoli mesta. Ko so judje le-te razrušili, so obdali Rimljani mesto s silnim zidovjem, da bi prebivalce izstradali. Nikdo ni mogel več pobegniti iz mesta. Kako grozni prizori so se odigravali! Zgodovina trdi, da je umrlo radi lakote 117 tisoč Judov.

Gospod je rekel dalje: "Pokončali bodo tvoje otroke in kamen ne bo ostal na kamnu." Gospod je napovedal popolno uničenje mesta. Grozni so bili boji po mestnih ulicah. Hišo za hišo so morali rimski vojaki zavzeti, prebivalci niso hoteli odnehati; mnogo jih je bilo pokopanih pod razvalinami. Od vsega silnega zidovja je ostal le majhen del, tako zvani "žalni zid", ki ga je videti še dandanes in ki nam priča o kolosalnem zidovju.

Tako se je Gospodovo prerokovanje izpolnilo do pičice. Nam je to dokaz, da je bil Jezus Kristus vsevedoč. Opomin je za nas, da verujemo njegovim besedam. Z etiopskim komornikom v Dejanju apostolov (8, 37) moramo priznati: "Verujem, da je Jezus Kristus Sin božji."

PRAZNIK MARIJINEGA VNEBOVZETJA.

Na današnji praznik izraža Cerkev v mašni knjigi in brevirju svoje veliko veselje. Naše oči obra-

Pred odhodom calumetskega g. župnika Rev. L. Klopčiča v stari kraj.

ča k nebu in pravi: "Assumpta est Maria in coelum, v nebesa je bila vzeta Marija!"

Vprašajmo se danes kot Marijini otroci: **Kaj pa praznuje Cerkev danes? Kaj je skrivnost današnjega praznika?**

Cerkev se spominja danes v prvi vrsti Marijine smrti. Kako lepa in krasna je bila njena smrt! Bila je smrt, povzročena od ljubezni in hrepenenja! Saj Marija ni imela druge želje, kakor da bi bila združena s svojim Sinom, ki je odšel v nebesa. Dnevno sv. obhajilo je le še večalo to hrepenenje in končno po 17 letih, kakor pravi ustno izročilo, je prišla ura njene rešitve iz te solzne doline.

Cerkev se spominja danes Marijinega vnebovzetja. Odrešenik je šel iz lastne moči v nebesa. Njegova mati pa je bila vzeta v nebesa od svojega Sina ne samo z dušo, ampak tudi s telesom. Telo, od katerega je Odrešenik prevzel človeško naravo, je moralo biti posebno odlikovano. Drugače tudi ne moremo misliti. Kakor je bil Jezus z dušo in telesom v nebesih, tako je morala biti v nebesih tudi njegova Mati.

Cerkev se pa spominja tudi Marijinega kronanja v nebesih. Vse stvarstvo je prekašala na čednosti in zasluženju, zato se ji klanjajo danes in jo časte vsi nebeški duhovi in svetniki: "Češčena kraljica nebes in zemlje!"

Tako bomo pozdravljali in čistili tudi mi Marijo vsaki dan. Z radostnim srcem bomo molili: "Salve Mater, salve Regina — Češčena Mati, češčena kraljica!"

DESETA NEDELJA PO BINKOŠTIH.

Prilika o farizeju in cestninarju, ki sta šla v tempel molit, jasno poudarja krščansko čednost ponižnosti. Kristjanu je le-ta neizogibno potrebna. Le kdor se ponižuje, bo povišán. V tej priliki vidimo tudi jasno, **kako se razlikuje človeška sodba od božje sodbe.**

Človeška sodba je pogosto krivična in napačna. Človeška sodba je pristranska tako pri sodbi bližnjega, kakor samega sebe. Če sodimo druge, sodimo navadno krivično, napačno. Naša sodba ne odgovarja resnici. To vidimo v sodbi farizeja o cestninarju. Zaničeval ga je v svojem srcu, zaničeval tudi s svojim govorjenjem. V resnici je bila pa stvar drugačna, farizejeva sodba je bila krivična. — Če ljudje sodijo sami sebe, se sodijo pogosto tudi napačno. Pri bližnjem bomo vedno videli kake napake, svojih pa ne vidimo. Pri sebi bomo videli vsakovrstna dobra dela, pri bližnjem smo pa slepi zanje. Tako je sodil farizej. Imel je sebe za največjega poštenjaka, ki stori še veliko več dobrega, kakor treba; v resnici je pa bila stvar drugačna.

Le božja sodba je resnična in pravična. Božje oko vidi vsega človeka. Vidi vse, kar je v njegovi duši, vidi čednost in greh. Božje oko je videlo cestninarjevo ponižnost, videlo tudi farizejev napuh. Zato je prejel cestninar milost, farizej je pa šel neopravičen na svoj dom.

Dvojen opomin je za nas v tej priliki. Prvega nam daje prerok Jeremija: "Ne sodite po videzu, marveč sodite pravično!" Drug opomin pam pa daje apostol Pavel: "Malo mi je na tem, kako me sodite, ali kako me sodi ljudsko sodišče. Niti samega sebe ne sodim. Ta, ki me sodi, je Bog!"

ENAJSTA NEDELJA PO BINKOŠTIH.

Evangelij nam pripoveduje o ozdravljenju gluhonemega. Nekaj posebnega opazimo pri tem čudežnem ozdravljenju. Sicer je Gospod rabil samo besede, danes se pa poslužuje posameznih obredov. Peljal je gluhonemega proč od ljudstva, položil je svoje prste v negovo uho in se dotaknil njegovega jezika s slino. Vse to nas spominja **cerkvenih obredov in njihove svetosti.**

Spoštovati moramo obrede vsled njihovega izvora. Današnji evangelij nam priča, da se je Gospod sam posluževal obredov. Tudi beremo o njem, da se je pri svojih molitvah ozrl v nebo, da se je vrgel na tla, ko je molil, da je razprostrl svoje roke. — Cerkev se je učila svojih obredov od Odrešenika. Že v prvih dobah krščanstva nahajamo gotove cerkvene predpise glede obredov pri sv. maši ali pri sv. zakramentih. Tako vidimo pri sv. krstu skoro tiste obrede, kakor jih je rabil Odrešenik pri ozdravljenju gluhonemega.

Spoštovati pa moramo obrede tudi radi njihovega namena. Obredi nam javljajo duševno razpoloženje človekovo. Če pokleknemo pred sv. Rešnjim Telesom, kažemo s tem svojo vero. Obredi vzbujajo obenem tudi dobre misli, ljubezen in zapanje v Boga.

Cerkvenih obredov ne smemo omalovaževati, ampak imeti jih moramo v časti in se jih posluževati pri molitvi in službi božji.

DVANAJSTA NEDELJA PO BINKOŠTIH.

O drugi glavni zapovedi krščanstva govori evangelij, o dejanski ljubezni do bližnjega, Odrešenik nam je v tem najlepši zgled. Skazal se je usmiljenega Samarijana. V njegove stopinje so stopali svetniki s svojo heroično ljubeznijo do bližnjega. **Enega takih svetnikov in njegova dela ljubezni omenim danes.**

V nekem samostanu egiptovske puščave je živel opat sv. Serapion. Njegovo načelo je bilo, da se bo pri vseh svojih dejanjih ravnal po evangeliju. Ne-

koč je srečal dva reveža. Oblečena sta bila v cunje in nevarnost je bila, da zmrzneta. Smilila sta se svetniku, zato je dal enemu plašč, drugemu vrhnjo obleko. Ko se je za silo oblečen vrnil v samostan, so sobratje sklepali roke in se čudili: "O, oče, kako da so vas tako oropali?" Svetnik pa je rekel mirno: "Ne, niso me oropali! Ravnal sem le po Gospodovem nauku: "Kdor ima dva plašča, naj da enega temu, ki nima nobenega."

Drugič je vladala velikanska lakota in nevarnost je bila, da bo mnogo revežev umrlo. Ko je Serapion

o tem zvedel, je prodal, kar mu je bilo najljubše in najdražje, evangelijske bukve in kupil za skupiček živil, ki jih je razdelil med reveže. Zopet so mu sobratje očitali, on pa je rekel: "V evangeliju stoji zapisano: Pojdi in prodaj vse, kar imaš, in razdeli med uboge!" To je bila dejanska ljubezen do bližnjega.

Na ta način moramo po Gospodovem zgledu tudi mi uravnati svoje življenje. Od njega se učimo ljubezni do bližnjega. To je Gospodova zapoved in znamenje pravih njegovih učencev.

P. Aleksander:

NAŠA HIMNA OB STOLETNICI.

Pa reci kdo, da tjevendan nas Bog je v svet poslal,
na suho skalo da je naše drobno seme zasejal.
Otoček pri otočku v tujem morju kaže našo kri,
od Atlantika do Pacifika slovenski kres gori . . .
Kadar po naših bregovih ogenj žarel je svetel,
vedel je dom in sosedni svet, narod je praznik prižgal.
Nam se pa živa srca razvnemajo v svetle kresove,
Baragov praznik prižigamo s srci, dan Slovenije nove.

Eveleth, Calumet, Brezje in Cleveland, naša Ljubljana,
zublji prekrasni, najvišji in mesta posebej izbrana,
da so pečati pod sveto prisego krvi.
Vsak nam po svoje in lepše iz duše dna govori . . .

Eveleth:

Baraga bil je rudar kot vsi smo božji rudarji,
grob je kopal temi, bodimo še mi ji grobarji.
Luč nam je Kristus, v rove udariva, brat,
v rove vseh src in dvigniva vere zaklad.

Calumet:

Prvim oračem ledine ameriške vero je vžigal,
prapor ljubezni, zastavo miru jim je dvigal.
Ajmo domov in po svetu, enega ž njim smo rodu:
Baragov govor učimo: Bog je studenec miru.

Brezje:

Čednost gojimo, častimo apostola vzvišenih vzorov,
Baraga živa je lestva do sreče večnostnih dvorov.
Čednosti so kakor roke ob belih naših stezah,
roke vodnice do raja po strmih zemskih gorah . . .

Cleveland:

V zvezdo slovensko na nebu nazadnje oči nam upri:
Naš je bil Baraga, naše besede in naše krvi . . .
"Naši" zmiraj bodimo, slovenske krvi ostanimo,
z našo zvestobo najlepše stoletni spomin počastimo.

Eveleth, Calumet, Brezje in Cleveland, naša Ljubljana,
kresi prekrasni, najvišji in mesta posebej izbrana.
Vsak nam po svoje in lepše iz duše dna govori.

To so pečati pod sveto prisego slovenske krvi.

Minnetonka.

(Indijanska povest iz Baragovih časov.)

P. Bernard Ambrožič, O.F.M.

TRETJE POGLAVJE.

(Dalje.)

Mladenič iz Michigana.

ED tem je drsel indijanski kanu navzdol po zrcalni gladini michiganskega jezera. Enakomerno so udarjala vesla in rezala valove pod pritiskom močnih mišic izurjenih veslačev. Človek bi mislil, da je dokaj nevarna taka vožnja, ker je bil čoln majhen in se je zdel vse preveč obložen za dolgo vožnjo po prostrani vodi, ki se je od časa do časa krepko vzvalovala v močnem vetru. Toda to je bila zadnja in najmanjša skrb mož, ki so sedeli v čolnu in komaj čakali, da dosežejo cilj. Saj so vedeli, da je čoln v varnih rokah in da spreten indijanski veslač pozna natančno vse muhe morskih valov.

Vendar je vladala v čolnu tiha skrb, ki se je jasno brala na vsakem obrazu. Nikomur se ni ljubilo govoriti. Kakor bi bili domenjeni, so vsi upirali oči v dno čolna, ali pa so jim plavali pogledi tja do skrajnega obzorja, kjer se ni dalo videti nič razen globoka praznina.

Skrb je vsem glodala močne prsi. Skrb za bodočnost vsega rdečega naroda Otavancev po michiganskih planjavah in nič manj za usodo sorodnega plemena Čipevancev dalje gori na severu. Trdovratno so se širile govorice, da hoče mogočna Amerika odpreti ves Michigan za bele ljudi. Indijanci bodo morali odstopiti svojo zemljo Velikemu očetu v Washingtonu, sami se pa preseliti nekam na zapad, kjer se preliva po nepreglednih prerijah silni Mississippi, oče voda. Ob teh mrkih novicah so vztrepetavala srca svobodnih otrok michiganskih gozdov in pesti so se krčile v enodušen odpor.

Od ust do ust je šla beseda, iskajoča rešitve: Kaj bomo storili? Odgovori so bili različni, nobeden ni mnogo obetal. Nasvetovali so odločno pobuno, mislili so na moško odklonitev washingtonske zahteve, pogovarjali so se o mirni pogodbi z vlado. Povsod je bilo premnogo govorjenja, stiskanja pesti in nadepolne tolažbe. Ženske so politizirale ob wigwamih, otroci so se cepili v stranke radikalcev in realnih politikov na igriščih.

Vendar je v vsej okolici Krivega Drevesa prevladovala odločnost: Ne odstopimo rodne zemlje za nobeno ceno!

Vse so ponovno od kraja do konca razmišljali možje v čolnu na jezeru michiganskem. Po dolgem

potovanju so dospeli do izliva Velike Vode in zavili na levo do naselbine ondotnih bratov.

Od vseh strani so našli zbrana zastopstva. Obetal se je veličasten posvet, ki bo moral vzbuditi pozornost v samem Washingtonu, čeprav bela koža v Ameriki misli, da se lahko po mili volji igra z rdečimi lici.

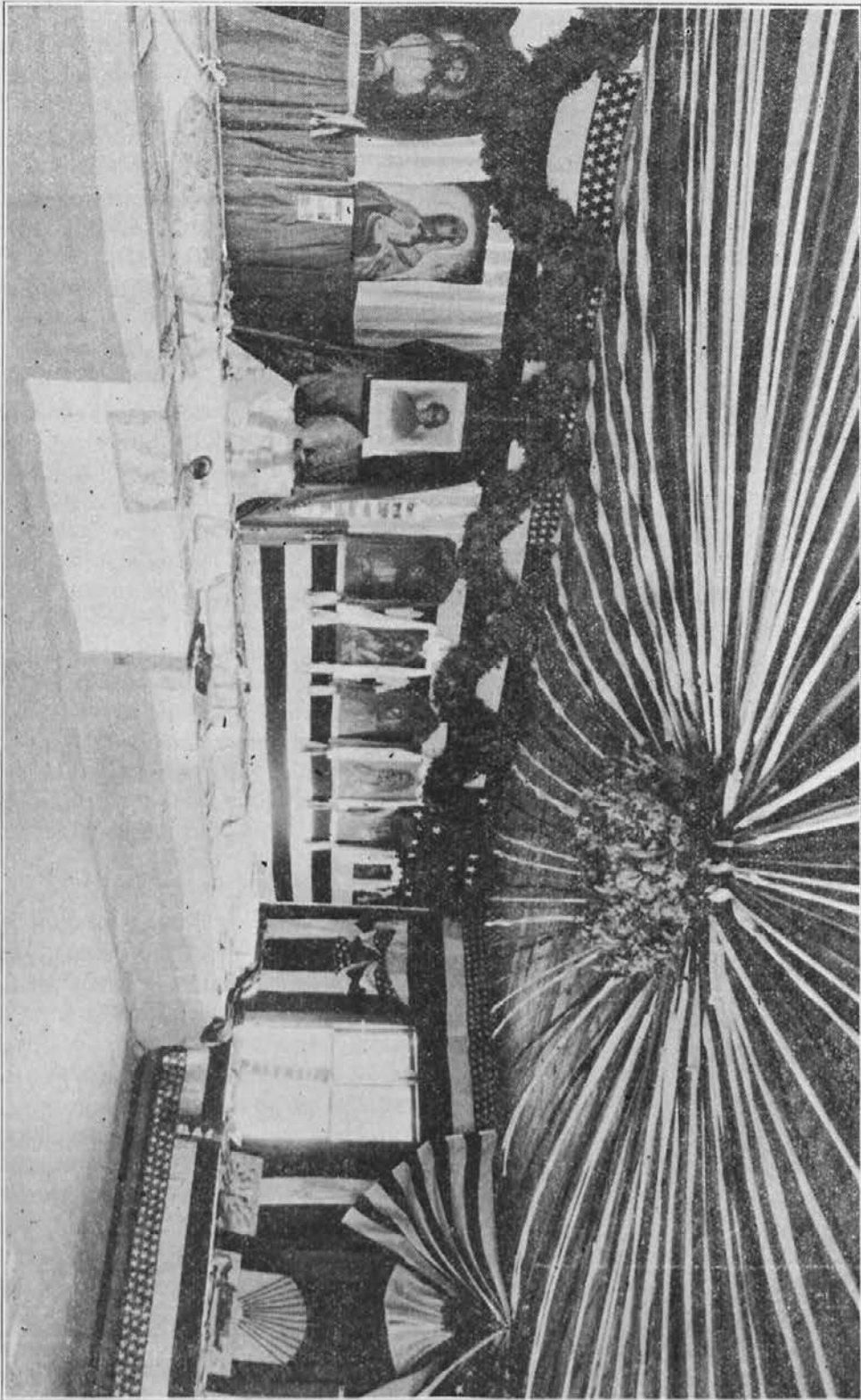
Razkropili so se po wigwamih k prijaznim bratom v goste. Vdomačili so se v šotorih, za tujce nalašč prirejenih. V nekaj dnevih se je imel pričeti veliki svet in priprave zanj so se bližale svojemu koncu.

Blizu reke je bila prijetna dolinica v jajčasti podobi sredi goščav. Prav do roba je segal gozd, le na enem mestu odprt za dohod. Ta dolinica je bila določena za zborovanje velmož.

Na dnu dolinice je rasla stoletna cedra. Okoli nje so razstavili v primernih razdaljah kupe vejevja in dračja za ognje kresov. Prav pod cedro so postavili velik kotel z vodo, ki so jo osladili z domačim drevesnim sladkorjem. V zunanjem krogu so razvrstili posode s tobakom in manjšimi kupi suhljadi za ogenj. Ob teh ognjih so se imele prižigati pipe tobaka, brez katerega si ni mogoče misliti indijanskega zbora. Ob vhodu v dolinico so kakor za stražo zasadili dve mogočni ameriški zastavi na kolih v trda tla.

V jutro na določeni dan so se oglasili udarci velikega bobna in krepko odmevali čez wigwame in šotore. Od vseh strani so začeli prihajati domačini in gostje. Umerjeno in častitljivo stopaje so korakali po zvitem sledu proti vhedu v dolino. V tla so jim bili vprti pogledi in resnoba na obrazih je jasno razodevala, da se zavedajo zgodovinskega dogodka, ki se ima odigrati na izbranem prostoru.

Brez besed so posedli v raztegnjenem krogu na vzpenjajoča se tla. Vsak si je poiskal prostor blizu tobaka in komaj je sedel, si je začel basati pipe. Manjši ognji so zagoreli in ob njihovih plamenih so se vžigale pipe. Dimi iz ognjev in pip so zavijali dolinico v modrikasto meglo, ki ni našla izhoda zavoljo gošče ob robu in brezvetrja v zraku. Že so jim dogorevale prve pipe in ta ali oni se je stegoval po novi zalogi tobaka, pa še vedno nisi slišal besede. Zdelo se je, da se je množica zbrala na žalovanje ob nevidnem grobu junaka. Le prasketanje

Pogled na Baragovo razstavo v Lemontu.

plamenov in pokanje preperelega dračja v ognju je sekalo slovesno tišino.

Kočno se dvigne možak, častitljivi glavar naselbine ob Veliki Vodi. Kakor da so mu koraki odmerjeni po sekundah in vatlih, stopa h kotlu pod cedro. Obstoja ob robu, skloni se in srkne požirek sladke pijače. Vzklone se zopet in se obrne do sedečih in ležaje zleknjenih v krogu.

"Torej, bratje po krvi in koži, zakaj in čemu ste se zbrali? Kakšni so vaši nameni, kakšne so vaše želje? Čas je, da rečete veljavno besedo!"

Taka je bila slovesna otvoritev zborovanja. Po teh kratkih besedah se je obrnil glavar domačin nazaj proti svojemu mestu. Spet je skrbno meril korak in slovesno resnoben izraz se je razlil preko razoranega obličja. Sedel je na prejšnje mesto in malomarno vlekel iz pipe, kakor da se ves dogodek njega nikakor ne tiče.

Počasi so se dvigali poedinci iz kroga. Stopali so proti kotlu s sladko pijačo pod cedro in se sklanjali k pitju. Nekateri so srkali naravnost iz kotla, drugi so zajemali z votlo dlanjo in si donašali k ustom. Kmalu so bile zopet izpolnjene vrzeli v krogu in zdelo se je, da se bo slovesna tišina začela od kraja.

Kar se dvigne starček, ves siv in zgrbančen, glavar iz naselbine Krivo Drevo. Korak ga vodi naravnost do glavarja nad Veliko Vodo in iskreno si stisneta roki. Odtod ga vodi pot od moža do moža v celotnem sklenjenem krogu. Vsakemu stisne prijateljsko roko v znamenje edinstva in bratovske sloge. Končno obstane ob svojem prostoru in se pripravi za govor.

"Bratje! Čemu naj sprašujem, po kaj ste prišli? Vsem leži velik namen na duši. Velik kot gora, o katerih nam pravijo, da rastejo iz zemlje v zapadnih deželah. Zemljo nam hočejo vzeti, pregnati iz teh gozdov zadnjo rdečo kožo. Kako bi nam ne pokalo srce, kako bi nam ne tulilo v prsih kot čeda volkov na preriji? Mi vsi vemo, da smo brezmočni pred belim rodом, toda prostovoljno ne odstopimo zemlje. Tisoč let je tu naš rod gospodaril in s to zemljo so zrasle naše duše. V teh loviščih nam je Veliki Duh odkazal življenje in tu ga hočemo živeti, dokler nas ne odpokliče nazaj v svoje naročje. Zato vam izjavljam, bratje od vsepovsod, da je trdna volja vseh vasi in selišč v okrožju Krivega Drevesa: Ne bomo nakopavali nesreče na svoja ramena in na ramena naših otrok! Ne bomo dali zemlje Velikemu očetu in njegovim agentom. Govoril sem."

Prenehal je, ne da bi pričakoval pritrditve iz vrst sedečih in molčečih. Nobena dlan se ni zgani-la za plosk, nobena beseda ni jeknila v priznanje. Govornik je z mirno kretnjo segel v nedrije in izvlekel venec bliščečih jagod iz stekla, skrbno nabra-

nih na vrstico iz jelenove kože. Zopet je s počasnim korakom premenil razdaljo do glavarja iz Velike Vode in mu stisnil koralde v roko. Brez besede se je vrnil na svoje mesto, toda slovesnost trenutka je sama govorila navzočim:

"Kakor so te jagode strnjene na traku v nerazdružljivo celoto, tako naj naša srca v slogi in edinsti delajo za skupne nam cilje..."

Sledil je zopet dolg odmor brez besede in dejanja. Glavar iz Velike Vode se je na videz globoko zamislil ob pogledu na svetle kroglice iz stekla in ves zbor se je ž njim zatopil v premišljevanje. Po preteku nekaj minut je domači glavar podal koralde sosedu. Za hip se je sosed zamislil, potem so romale v krogu od moža do moža, dokler niso prišle nazaj do prvega moža.

Spet nova, globoko molčeča pavza. Kar se zgane nekje v krogu eden domačinov iz Velike Vode in se napoti proti svojemu glavarju. Nagne se k njemu in mu zašepče na uho, kaj je njegova sodba o celi zadevi. Glavar ga posluša navidezno brez vsakega zanimanja. Za prvim pridejo vsi domačini po vrsti h glavarju in vsak mu pove svoje mnenje na uho. To je trajalo zelo dolgo, ker je bilo odposlancev iz Velike Vode precejšnje število in ker se je vsak zelo potrudil, da je svojo stvar opravil z vso mogočo počasnostjo.

Ko je bil ta del programa zaključen, se je zdelo, da ne vedo, kako bi nadaljevali. Dolgo so molčali in si dali mnogo opraviti s tobakom. Mali ognji so dogorevali in posamezniki so grebli ogorke na kup, da bi imeli dovolj žerjavice in tlečega oglja za prižiganje pip. Tu pa tam se je kdo dvignil in šel pit h kotlu s sladko vodo.

Končno se je domači glavar prebudil kakor iz zamaknjenja. Odkorakal je k glavarju iz Krivega Drevesa in mu krepko stisnil roko. Enakega dokaza prijateljstva in zaveznitva so bili deležni vsi navzočni odposlanci iz imenovane naselbine. Šele tedaj se je domači glavar odločil, da pove svoj dobro premišljeni govor.

"Možje, bratje! Mi in naši otroci živimo v tej deželi, odkar je ustvaril svet Veliki Duh. Ubogi smo in zapuščeni. Otroci so nam napol nagi, dočim se bela koža z bogato obleko ponaša med nami. Bolezen in lakota, ognjena voda in vojske nas hitro more. Umiramo in poginjamo. Kakor krepka drevesa padamo na tla pod sekirami belih mož. Slabotni smo, beli so silni. Neumni smo in nepoučeni. Le redki so belokožci, ki pridejo k nam, da bi nas učili in nam dobro storili. Toda oni so modri in učeni in imajo polno šol za svoje otroke. Po pravici vpijemo k belemu rodu za pomoč in zaščito. Ne moremo se vpreti z vojaško silo. Srce mi poka, pa vem, da ne morem odvrniti naše pogube. Ali zemlje prostovoljno ne damo. Ne moremo prodati son-

ca in lune, gozdov in rek, jezer in wigwamov, ki jih tako ljubimo vsi. Rajši se vležemo spat v grobove te zemlje, samo da se ne bomo kedaj prebudili na neznanih poljanah daljne dežele, kamor nas hoče pregnati Washington. Ostanimo, da umrjemo doma! Bratje, več vam ne vem govoriti."

Tako se je razodelo, da sta naselbini Velika Voda in Krivo Drevo enih misli. Po novem dolgem odmoru, po uničenju obilne tobačne zaloge in pitju sladkorne vode, so prišli na vrsto odposlanci iz manjših naselbin. Obred se je ponavljal od kraja do konca, dokler ni dotični glavar javno povedal mnenje svoje naselbine. Šele ko je pričel legati mrak na dolinico, je bil izčrpan program in ugotovili so, da so vsi trdno odločeni za izvedbo velikega sklepa: Umreti moremo, zemlje prodati nikakor!

Zapalili so velike kresove sredi doline, pričeli so se prijateljsko razgovarjati in ženske so jim prinesle večerjo. Ostali so ob ognjih še pozno v noč.

Samo eden je bil med možmi, ki se je nezadovoljnega čutil. Dočim so ostali smatrali veliki zbor za velik uspeh, je bil eden nestrpen ves dan. Govoriti ni smel, ker ni bil glavar, razmišljal je več ko vsi drugi. Bil je že precej po svetu, videl je bil Detroit, Cincinnati in Milwaukee, poznal je navade belih ljudi. Zato se mu je zdelo smešno in otročje, kar je počenjal njegov narod.

"Ves dan smo zborovali, uničili smo ogromno zalogo tobaka, mnogo smo molčali, tudi govorili precej, toda kaj smo dosegli? Sklenili smo umreti, stori ničesar..."

Tako je govoril sam sebi sin glavarjev iz Krivega Drevesa, mladi in postavni Kitči Šanda. Samo ena okolnost ga je veselila. Jutri bodo velmožje vseh otavanskih vasi zopet sedli k posvetu in izvolili poslance za Washington. Gotovo je, da bo on določen za voditelja poslanstva in tako bo prišel do veljave.

Ve, kaj ima govoriti v Washingtonu po naročilu vseh Otavancev. Še bolje pa ve, kaj bo sam od sebe govoril, čeprav se ni posvetoval o svojih načrtih z nobenim rdečim obličjem. Ne razumejo njegovi rojaki visokih načrtov, ki jih je zasnoval za njihovo svobodo. Samo z enim možem se lahko posvetuje, z blagovestnikom belega lica in zlatega srca, ž njim, ki mu pravijo: Črna suknja.

Zahotelo se mu je k njemu v borno kočico tam doli ob koncu vasi. Res se je dvignil iz glasne družbe in se izgubil proti izhodu iz doline. Prekrižal se je na čelu, na ustih in na prsih ter mrmral predse tiho molitev. Bila je iskrena prošnja k Velikemu Duhu, da, bil je krik mlade duše, ki je hotela velikih dejanj.

Približal se je bivališču Črne suknje. Nehote je obstal in opazoval okrog sebe. Globoka tihota in mir sta vladala vsenaokoli. Kitči Šanda je videl

pred seboj iz noči v medlo zvezdno svetlobo vstajati za tisti kraj nenavadno stavbo iz obtesanih hlodov. Majhna stavba je bila, vendar je imela prostora za celo vrsto wigwamov. Bila je cerkev in šola in stanovanje Črne suknje vse pod eno streho.

Kitči Šanda je poznal Črno suknjo iz Velike Vode že tri ali štiri leta. Saj je bil Črna suknja poprej v Krivem Drevesu in Kitči Šanda je bil takrat njegov strežnik ob altarcu. Njuno prijateljstvo je bilo nerazdružljivo od prvega srečanja. Zato se je bil Kitči Šanda veselil zopetnega svidenja ž njim ob Veliki Vodi. Toda ob prihodu ga ni bil našel doma.

Iz Rezekove knjige.

Baragova spominska plošča v Doberničah.

Dejali so mu, da ga danes pričakujejo. Pa ni mogel do njega pred nočjo. Zato je z velikim koprnenjem iskal lučke v nizkem okencu.

Res jo je zapazil in kri mu je močneje zaplala po žilah. Potrkal je na vrata in nestrpno čakal odgovora.

(Dalje prih.)

Od jurista do indijanskega misijonarja.

Dr. P. Hugo Bren, O.F.M.

O zveni skoraj tako kakor: Od pluga do krone. Med takimi nasprotstvi se navadno odigrava precej pisana in zanimiva zgodovina. Tudi Baragova pot od jurista do indijanskega misijonarja ni bila široka, ravna, asfaltirana cesta, po kateri se kar zdrči proti cilju. Tura je bila iz prašnih dolinskih nižin po vijugastih gorskih stezah do sinjega vrha, polna romantike. Ta njegova pot je bila doslej še premalo znana. Zato naj jo nekoliko opišem.

To vemo, da je bil Baraga kot moški edinec do ločen, da postane trebanjski graščak. Da bi pa ne bil samo kot tak gospod, ampak tudi po višji izobrazbi, ga je oče dal študirati. Dobro mu je šlo v šolah. Ker je bil po dovršeni gimnaziji še premlad, saj še ni imel dvajset let, ga je njegov varuh in boter Dr. Jurij Dolinar poslal na Dunaj študirat pravo. Najmanj mali prerok bi moral biti tisti, ki bi bil takrat napovedal, da bo Baraga še enkrat duhovnik in indijanski misijonar. Da kak jurist pozneje presedla k bogoslovju, je nekaj vsakdanjega, Baraga si je pa to pot vsaj navidezno zaprl.

V Ljubljani je pustil svojo zaročenko Anico, hčerko Dr. Dolinarja. Njo je hotel po zvršenih študijah povesti na svojo graščino. Jeli iz notranjega srčnega nagiba zasnoval ta načrt, ali iz hvaležnosti do svojega očetovskega varuha, ki je po smrti starišev tako očetovsko skrbel zanj, je težko reči. Gotovo je, da če bi ne bila božja roka posegla vmes, bi bil Baraga trebanjski graščak in morda kak "kranjski" veljak, ne pa duhovnik in indijanski misijonar.

Božja previdnost je pa tako ravnala njegova pota, da ga najdemo po zvršenih pravnih študijah v ljubljanskem bogoslovju. J. Benkovič si je ta nepričakovani obrat tako razlagal, da mu je zaročenka med tem umrla. To pa ne drži. Ona je umrla, ko je bil Baraga že v dušnem pastirstvu. Kako se je preobrat vršil, nam pove njegov dnevnik izza časa pravnega študija na Dunaju, ki sem ga izsledil pri njegovi sorodnici gospe Dr. Sajevevi v Ljubljani. Ne narava, ampak milost, ki ga je zasnubila za višje cilje, je raztrgala vseskozi idealno vez med njim in Anico. A to le polagoma, kakor ona navadno deluje.

Dne 9. oktobra opoldan je prišel na Dunaj, da se vpiše na pravno fakulteto. Velikomestno življenje je začelo snubiti njegovo malomestno srce. A on ni slepo požiral, kar mu je nudil cesarski Dunaj, temveč je previdno študiral, ločil dobro od slabega. Celo svoje sodbe o tem in onem si ni upal prehitro

izreči. "Počakaj s svojo sodbo," je zapisal v svoj dnevnik, "tako o ljudeh, kot o stvareh. Ne sodi po prvih vtisih, ki jih nate delajo." A to je kmalu spoznal, da mu bo treba poglobiti versko življenje, če noče, da ga kalni val velikomestnega življenja zajame. Začel se je ozirati po večšem dušnem svetovavcu in voditelju. Nasvetovali so mu tedanjega dunajskega apostola, sedanjega svetnika Klementa Dvorak-Hofbauerja. Pri njem je 25. julija 1817 opravil dolgo spoved, po kateri je zapisal v svoj dnevnik: "Ta dan mora za vedno ostati v mojem spominu, radi izrednih milosti, ki mi jih je Bog podelil!"

To je bil vsaj po mojem mnenju prvi korak v smeri proti drugi nevesti — sv. cerkvi. K njegovi preorientaciji je bržkone tudi njegova bolezen nekaj pripomogla, ki ga je mesec, zatem napadla. Ko bi ga njegova rojaka in prijateljica Luzar in Kavšek ne bila pravočasno spravila v bolnišnico usmiljenih bratov, bi se mu bila slaba godila, kakor piše v svojem dnevniku. Posebno prisrčne vezi med njim in Anico vsaj takrat, če kedaj, niso mogle obstojati. Sicer bi bil v dnevniku gotovo od časa do časa kaj posanjaril o njej. V resnici jo pa v vseh dunajskih letih samo enkrat omeni, kakor bomo slišali.

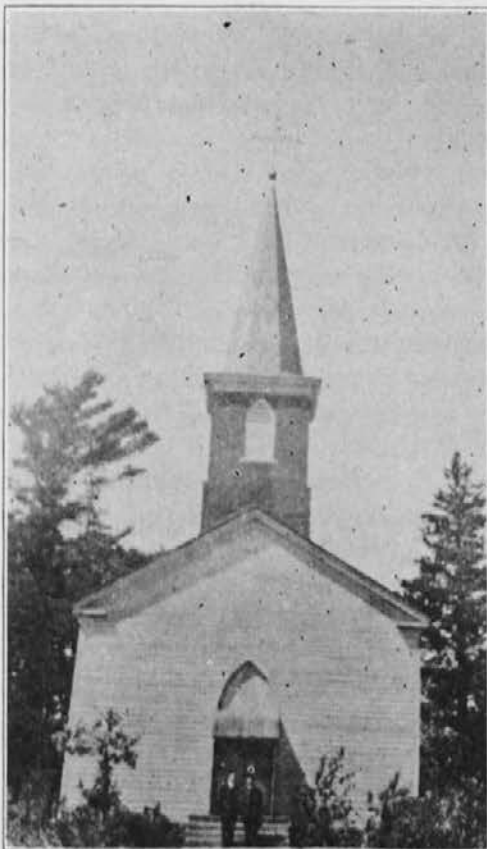
Zanimivo je, kako je Bog započeto snubenje njegovega srca nadaljeval. Najprej ga je notranje razdvojil. Iz vseh njegovih nadaljnjih zapiskov se vidi, da je bil riba, ki nima primerne vode, ali človek, ki ve, da mu nekaj manjka, a ne ve kaj. To ga je naredilo nekam nervoznega, nemirnega in nestalnega. Česar koli se je poleg poklicnega študija lotil, vse mu je kmalu zamrzelo.

Konec julija in v začetku avgusta 1818 se je strastno oprijel risanja, da je še svoje pravne študije zanemarjal. A kmalu ga je začela mučiti misel: "Taka silna nagnenja ne trajajo dolgo. Velikega pomilovanja bom vreden, če si bom moral ob letu priznati: Prav si slutil." In res, že junija naslednjega leta je zapisal: "Da, avgusta tega leta bom moral priznati: Prav si slutil . . . Tako se od leta do leta spreminjajo moja nagnenja in misli." Ob velikih počitnicah, ki so bile vmes, je potoval na Mažarsko, Moravsko in Češko. Ko se je v jeseni zopet vrnil na Dunaj, je 2. nov. nastopil službo pri nekem g. Schrichu, menda kot inštruktor. A ga ni zdržalo več kot dobra dva tedna. Koj ko je odpovedal, mu je bilo žal. "To je bil eden mojih najbolj nepremišljenih korakov, kar sem jih naredil v življenju," je izpovedal v svojem dnevniku, "iz tega moram posneti nepozabni nauk: Kar delaš, delaj po pameti in glej na konec."

Z isto strastjo kakor risanja, se je lotil tudi učenja jezikov, zlasti španščine in angleščine. Toda tudi v tem ni bil vztrajen. Začel je in pustil, zopet začel in zopet pustil. Ko ga je v začetku novembra 1819 znova prijelo, da bi se vrgel na španščino, je takole modroval: "Če hočem po pameti delati, se španščine ne bom več lotil. Čemu mi bo . . . Ako hočem biti pa nečimern, se je bom zopet oprijel, ker — odkrito priznано — samo nečimernost me je nagnila, da sem začel in le nečimernost me more pripraviti k nadaljevanju. — O, ne delaj vendar iz gole nečimernosti!"

Istotako je bilo z učenjem angleščine. Dne 9. jan. 1820 je zaupal dnevniku sledeči sklep in spoved: "Resno sem se odločil, da hočem pustiti učenje angleščine. K temu sklepu me je pripravilo neko mesto zlate knjige pobožnega Tomaža Kempčana, ki sem je bral in si je k srcu vzel. Ker tudi k temu študiju me je priganjala samo nečimernost. Nikoli nisem imel kakega drugega namena, kot samozadovoljstvo in častihlepje. Vsako uro, ki sem jo za angleščino in španščino porabil, smatram za zgubljeno. Oče odpusti zaslepljenemu."

Vsega tega valovanja pa ni bilo pripisovati nestalnosti značaja, kakor je on v svoji ponižnosti menil. Božja milost je polagoma trgala njegovo za višjimi vzori stremeče srce od vsega posvetnega, da

Fot. Frances Stavidohar.

Baragova cerkva, Eagle Harbor, Mich.

je končno iztrga še — Anici in popolnoma sebi zasnubi. Takrat se kajpada ni zavedel, za kake vzore ga snubi. A njegova volja je bila pripravljena na vse. Čim bolj se mu je temnilo pred očmi glede bodočnosti, tem bolj trdno je upal v Boga, da ga bo izpeljal iz te teme, ki ga je vedno bolj objemala. Dne 8. sept. 1820 je zabeležil v dnevnik: "Danes sem bil pri jako poučni pridigi: O brezpogojnem zaupanju v Boga. To zaupanje ne sme biti čutno, to je, mi ne smemo samo takrat v Boga zaupati, ko že vidimo pota in sredstva, s katerimi nam Bog more in hoče pomagati . . . Ne, tudi takrat moramo trdno vanj upati, ko mislimo, da nam ni več pomoči."

S temi besedami je takorekoč fotografiral svoje lastno takratno dušno stanje. Višji vzori kot Anica so mu polnili srce. A ko bi ga kdo vprašal, kake so ti vzori, ki ga omamljajo, bi moral priznati, da sam ne ve in da je prav ta negotovost, ki mu kakor mora leži na srcu. Njegovi prijatelji so ta njegov notranji boj za vzor opazili. Tudi to so izpazili, da je nek višji vzor spodrival Anico. Dne 31. oktobra 1820 je zapisal v dnevnik: "Danes mi je prijatelj Baumgartner z vso gotovostjo dejal, da Anica ne bo moja žena. Jaz pa sem še z večjo sigurnostjo nasprotno trdil. V nekaj letih, če Bog da, se bo pokazalo, imam li prav ali ne."

Očividno so usta več povedala kot je srce narekovalo. Rad bi bil prikrič, kar je nosil v srcu, a ni mogel. Ni bilo treba par let, da se pokaže, čegavo bo njegovo srce, ali božje ali Anično. Niti dva meseca nista pretekla, ko je 1. dec. zabeležil v dnevniku: "Dne 1. dec. se je zbudilo v meni nagnenje do duhovskega stanu, ki se je pojavilo že v 3. letu modroslovja (1817) in zopet v 3. letu prava. A to pot me je s tako silo objelo, da sem se trdno odločil po končanih pravnih študijah začeti z bogoslovjem in stopiti v duhovski stan, če bo sveta božja volja soglašala z mojo najsrčnejšo željo."

Iz mučne teme mu je zasvetil jasni vzor božjega svečeništva, ki ga je vedno bolj omamljal. Da bi se mu ne skrilo, se je začel ogrevati zanj ob tronu velikega duhovnika na zemlji, ob tabernaklju. "Dne 20. jan. (1821)" piše v svojem dnevniku, "sem začel po navodilu bl. Alfonza Ligvorija z obiskovanjem Zakramenta ljubezni. Kako tolažbo uživam v tem, mi ni mogoče z besedami izraziti."

Konec avgusta je kot dovršen jurist zapustil Dunaj in se vrnil v Ljubljano, da v jeseni stopi v ljubljansko bogoslovje. Tu ga je čakala težka naloga, kako Anico na to pripraviti. Žal, da niti z besedico ne omenja, kako jo je potolažil, dasi dnevnik sega do začetka septembra naslednjega leta. Sodil bi, da to ni bilo pretežko, ne zanj, ne za njo. Njegovo srce je ogrevala že čisto druga, višja in plemenitejša ljubezen. Ona pa itak ni mogla upati, da bi bil

dolgo njen, ker jo je jetika počasi tirala proti grobu. Umrta je 27. jul. 1826.

Dne 22. okt. 1821 je Baraga vložil prošnjo na ljubljanski škofijski konzistorij za sprejem v seminarij. V njej pravi: "Odločil sem se študirati bogoslovje, ker čutim izrazito nagnenje do duhovskega stanu." Nadalje prosi, da bi se mu dovolilo prvi dve leti v enem končati. Svojo prošnjo opira na to, ker je modroslovje že dovršil in mu cerkvenega prava ne bo treba študirati. Obenem bi rad prejel končal bogoslovje, ker bo imel itak že 28 let, predno se bo to zgodilo. Podpisal se je: Absolviran jurist.

Prošnja je bila uslišana. Dne 2. nov. je prišel v bogoslovnico. Za božič istega leta je prejel nižje redove. V mašnika je bil posvečen konec družega leta, 21. sept. 1823. Po tretjem letu je bil nastavljen za kaplana v Šmartnem pri Kranju. Domovina je takrat potrebovala takih dušnih pastirjev kot je bil Baraga. Opustošenje po janzeniško-jožefinski slani se je še vsepovsod poznalo. Po spovednicah so čez leto pajki nemoteno predli svoje mreže. Tečaj tabernakljev bi bili kmalu zarjaveli. Razne bratovščine in druge ljudstvu toliko priljubljene pobožnosti so še vedno spale, kakor ozimina. Kot učenc svetniškega Hofbauerja je Baraga z vso gorečnostjo poprijel. Med ljudstvom je kmalu zaslovel kot svetnik. Ne samo domača župnija, cel kranjski okraj se je zbiral okrog njegove spovednice. Naletel pa je tam, kjer je najmanj pričakoval, pri janzeniško-jožefinskih duhovnikih. Ta mrzli duh, v katerem so bili vzgojeni, jih je tako prežal, da so njegovo gorečnost smatrali za kvarno prenapetost, ki jo je treba zavreti.

Kmalu je imel na vratu škofijsko sodno preiskavo radi razširjanja postavno prepovedanih bratovščin. Z njih jožefinskega stališča je bil v resnici kriv. Bil je v tajni zvezi z ljubljanskimi frančiškani, ki so takrat vodili boj proti janzenizmu in jožefizmu, kolikor so pač mogli. Kljub še obstoječim postavam so razširjali bratovščino presv. Srca Jezusovega in neko zasebno Marijino pobožnost, imenovano "Kronarice Matere božje". Baraga je bil njih najmarljivejši sotrudnik. Drugih posledic zanj ta proces ni imel, kakor to, da je dobil od škofije, ki je stala na strogo postavnem stališču, ukor in bil kazensko prestavljen za kaplana v Metliko. Pobiljšal se v tem oziru tudi tam ni, ker je bil prepričan, da je v takih stvareh treba bolj Boga poslušati kot ljudi, polne človeških ozirrov in vladnega podrepstva.

V duhovnem oziru je bilo v Metliki še slabše kot v Šmartnem. V pismu do vodiškega župnika Jerneja Arko, z dne 29. jun. 1828 toži, da poleti sploh nobenega ni k spovedi in da je župnija že znana kot versko zelo zanemarjena, dasi so ljudje videti dobri. V kratkem času njegovega tamkajšnjega delovanja

se je župnija kar pomladila. A kaplan Baraga je moral radi tega marsikatero požreti, ki ga je sicer bolela, a navdušenja za sveto stvar mu ni zlomila. Prosti čas je porabil za pisanje nabožnih knjig. K temu ga je navdušil njegov očetovski prijatelj, kranjski dekan, častni kanonik, Avguštin Sluga, bivši cistercijan, ki edini ga je razumel. Z naravnost sinovsko ljubeznijo mu je bil radi tega Baraga udan. V treh pismih nanj, ki jih imam pred seboj, ga imenuje: Moj najljubši duhovni oče. Z otroškim zaupanjem mu je odkrival svoje težave, zlasti radi spisanih knjig, ki mu jih je ljubljanska jožefinska cenzura po svoje mrevarila. Parkrat jo je radi tega v pismu dokaj krepko ožigosal, a iz gole gorečnosti za duše.

Ko je videl, da je njegova gorečnost od vseh strani ovirana, je začel v njem dozorevati sklep, si poiskati drugo polje, kjer bo lahko svobodneje razpel njene peruti. Kam in kod, si takrat še ni bil na jasnem. Slučaj, ki ni bil slučaj, mu je tudi topot pomagal do konkretnega vzora. Dunajska Leopoldinska družba je prav takrat razposlala vsem škofijam, te pa vsem dekanijam misijonska sporočila severno-ameriških misijonarjev. Storila je to z namenom, da bi zbudila kaj misijonskih poklicev. Ko je Baraga ta sporočila bral, je zagorel v njem pravi kres misijonskega navdušenja. Kmalu je bil storjen odločen sklep: V Ameriko, v cincinnatsko škofijo in potom nje med Indijance!

Dne 10. avgusta 1829 je ta sklep javil svojemu škofu Alojziju Wolfu in ga prosil, naj ga izpusti iz škofije ter mu izposluje tudi izstop iz države. Med drugim pravi: "Že več let gojim željo, iti med kake misijone med pagane, ki Boga še ne poznajo, prižigati jim evangeljsko luč in jim z božjo pomočjo kazati pot k zveličanju. Ta želja se me je zlasti zadnji dve leti z vso silo oprijela in vedno stopnjevala, dokler ni dozorela v trden sklep, ki ga s tem prečastitemu ordinarijatu najpokornejše javljam. Po večletnem treznem prevdarku in skrbnem preiskovanju volje božje sem se trdno odločil za severno-ameriški misijon . . ."

Škofija, kakor je videti, je bila z njegovim sklepom kar zadovoljna. Morda zato, da si prihrani kake nadaljne sitnosti radi njegove gorečnosti, ki ni poznala jožefinskih okov, na katere se je morala sama še kolikor toliko ozirati. Morda pa tudi zato, ker je Baraga nastopil čisto postavno pot, s tem, da je najprej pri svojem škofu potrkal, potem se je šele v Ameriko obrnil. Poznejši ameriški misijonar g. Janez Čebul, ki je najprej v Ameriki poiskal škofa, potem se je šele na svojega obrnil, je vse drugače naletel. V pismu na kranjskega dekana Antona Kos, z dne 9. jun. 1858, se je isti škof Wolf ogorčen izrazil: "Vaš kaplan Čebul je bil danes tu. Veliko je govoril o božjem klicu, ki ga čuti v sebi, iti v

Ameriko za misijonarja, nič pa o kanoniški pokorščini, ki mi jo je pri posvečenju obljubil in katero je že s tem prekršil, da je naredil korake za sprejem v neko severnoameriško škofijo, ne da bi prej kaj svojemu škofu povedal . . . Odgovoril sem mu kratko, da ga ne pustim . . .”

S škofijskim dovoljenjem v roki je Baraga takoj storil nadaljne potrebne korake, da čim prej pride do svojega vzora. Predvsem se je obrnil na Leopoldinsko družbo na Dunaj, naj mu izposluje sprejem v cincinnatsko škofijo. Ta mu je rade volje obljubila pomoč, a izrazila željo, da bi poslej rada potom škofijstva zadevo nadalje vodila. To je Baraga 25. julija 1830 škofijstvu sporočil in dodal prepis vseh potrebnih listin s prošnjo, naj jih ovirovi in pošlje na pristojno mesto.

Škofijska oblast mu je najprej izposlovala dovoljenje od politične oblasti. V svoji vlogi z dne 26. avgusta 1829 mu daje jako lepo spričevalo. Med drugim pravi, da prav nič ne dvomi o njegovem misijonskem poklicu. Saj je pustil lepo posestvo in dovršeno pravo ter vstopil v semenišče. Kot duhovnik je bil brezmadežnega življenja, nesebičen tako, da je vse, kar je zaslužil, razdal v bogoljubne namene. Dostavlja pa, da je njegova gorečnost tako napeta, da jo je bilo treba krotiti. Ker je še mlad, 32 let, in zna francosko in precej dobro tudi angleško, je upanje, da bo v Ameriki veliko dobrega storil. Na to vlogo mu je politična oblast 14. oktobra 1829 po ordinarijatu dostavila dovoljenje za izhod pod pogojem, da ga cincinnatski škof sprejme v svojo škofijo, ljubljanski pa odpusti. Ko se to zgodi, preneha njegova pravica do plače iz verskega zaklada.

Baraga je bil radi različnih uradnih formalitet že nestrpen. Vsakega dne se mu je škoda zdelo. Da bi se že ta čas kolikor toliko svojemu vzoru posvetil, se je 6. novembra 1829 obrnil na škofijstvo s prošnjo, naj mu dovoli takojšnji izhod iz škofije. Odšel bi v Italijo, Francijo, Anglijo, da si teoretično znanje teh jezikov še praktično izpopolni. Na ta način bo ob svojem času bolj vsposobljen odšel za vzorom. Te prošnje mu pa škofija ni uslišala, ampak mu naravnost ukazala, naj mirno čaka v Metliki, dokler ne bo vse postavno urejeno. Baraga se je ponižno udal in čakal.

Šele ko je bilo od strani državne oblasti vse v redu, se je škofijstvo 17. avgusta 1830 obrnilo na Leopoldinsko družbo in ji dostavilo vse potrebne informacije za nadaljne poslovanje s cincinnatskim škofom Edwardom Fenwickom. Spričevalo, ki mu je daje, je skoraj dobesedno isto, kakor zgoraj na politično oblast. Le to pristavlja, da bodoči misijonar telesno ni močan. Bolj ga priporoča njegova pobožnost, ki daje mnogo upanja, da bo veliko dobrega storil.

To so bile bolj formalitete. Cincinnatski škof je bil že prej tako po Baragu samem kot po Leonovi družbi naprošen za sprejem in mu isto uradno zagotovil še preden mu je Leopoldinska družba sporočila, da je od evropske strani vse v redu. Dne 22. septembra 1830 je imel Baraga sprejemnico v rokah in takoj začel z zadnjimi pripravami na pot. Metličani so še vedno upali, da iz vsega ne bo nič in da bodo še nadalje obdržali svojega priljubljenega kaplana. Cela župnija je jokala, ko je Baraga neke nedelje v oktobru po krščanskem nauku oznanil, da drugi dan odide iz njih srede. Naravnost mučno je bilo slovo. Eni so se drenjali okrog njega in mu poljubovali obleko, drugi so obstopili voz z vprego in poprijeli za kolosa, da voznik ni mogel pognati. Dekan se je odstranil, da bi se ljudska nevolja ne bila obrnila proti njemu.

Ko je vzel še slovo od svojih domačih, posebno od tako drage mu sestre Amalije ter prijateljev, je 29. oktobra 1830 ob pol 9. zvečer zasedel poštni brzi voz in se odpeljal proti Gradcu, kamor je došel drugi večer ob 10. Čez noč je ostal tam in kar v vozu prenočil. Drugo jutro ob pol 6. je nadaljeval pot proti Dunaju, kamor je došel na vseh svetnikov dan ob 6. zjutraj. Tam ga je tajnik Leopoldinske družbe g. Lichtenberg z vso ljubeznivostjo sprejel. Le par dni se je mislil tu zadržati. Ker je pa med svojimi dunajskimi prijatelji našel toliko razumevanja in požrtvovavnosti za svoj bodoči misijon, se je dvanajst dni pomudil med njimi. Z vsem so ga založili, kar misijonar potrebuje: popolno mašno obleko, oltarjem in njegovo cpravo, kelihom, monštranco, ciborijem itd. Natrpan kovčeg in še 20 ovojev so naložili na prtljažni voz. Šele 12. nov. ob pol 10. zvečer je s to dragoceno misijonsko "balo" in 400 gld. potnine, poln hvaležnosti zapustil cesarski Dunaj in se zopet z brzim vozom odpeljal proti Monakovemu, kamor je došel 15. nov. ob 4. pop. Tu je ostal le en dober dan. Dne 17. je preko Augsburga in Ulma nadaljeval pot proti Strassburgu, ki ga je dosegel 19. ob 4. pop. Tu mu je nekdo francosko kokardo pripel na klobuk v znamenje, da se nahaja na francoskih tleh. Drugo jutro ob 7. so zopet pognali in 23. ob 2. pop. so privozili v Pariz.

Pariz je napravil nanj slab vtis. Ko je po več dnevih zopet imel "neizmerno srečo", da je mogel maševati, je videl pri sv. maši samo tri osebe, čeravno je maševal v eni glavnih mestnih cerkva. Ta verska brezbriznost ga je globoko v sree zbolela. Iz užaljene, v Bogu zasidrane duše, se mu je izvil vzdih: "O, draga mi Ljubljana! Kakor si majhna v primeri s Parizom, vendar vidiš vsaki dan toliko svojih otrok, ki s pobožnimi čustvi hite v cerkve!" Zato se mu je iz Pariza precej mudilo. Na Dunaju so mu svetovali, naj bi se par mesecev zadržal v Parizu. A ga ni zdržalo, ker čim več je videl, bolj je

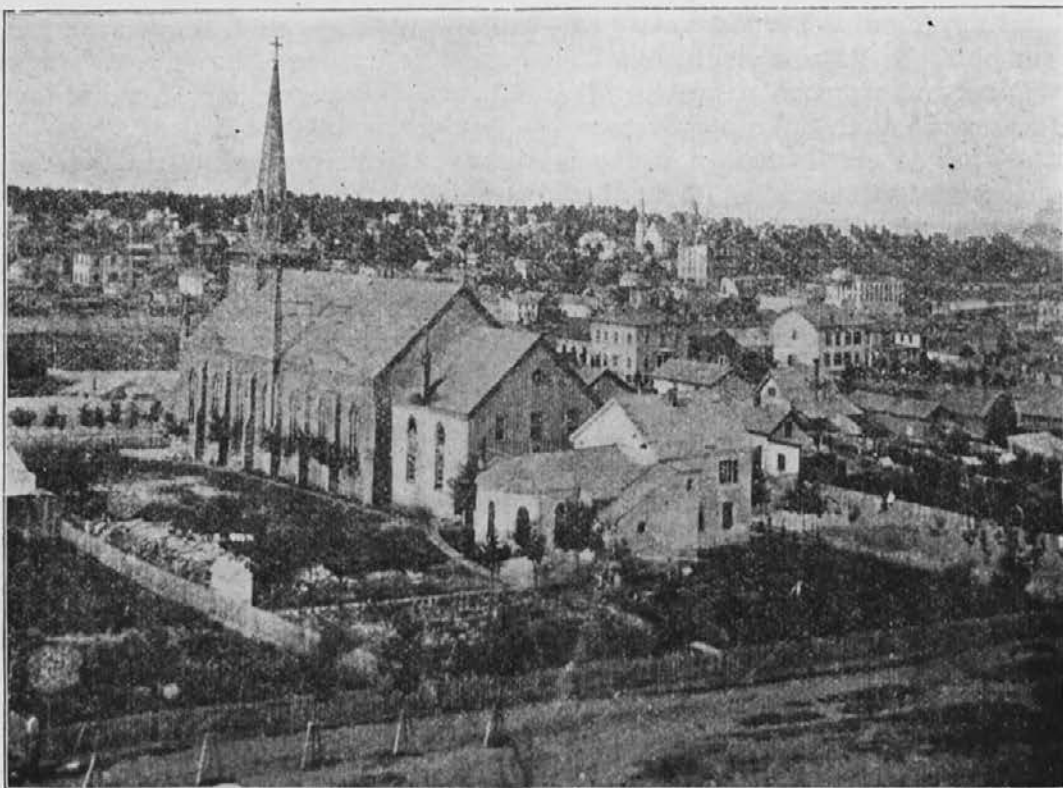
bil žalosten. Že čez dva dni, 25. ob 11. ponoči, je zapustil "to nesrečno mesto" in prispel 27. ob 6. zj. v Havre, da se vkrcna na prvi parnik proti svoji obljubljeni deželi — Ameriki.

Prilika se mu je kmalu ponudila. Dne 1. dec. ga je sprejela poštna jadernica, ki je ob 10. dopoldne odplula. Vozil se je, kakor se je najceneje mogel. Jadernica je imela "tri razrede". Tisti, ki so se vozili v prvem razredu, so bili gostje kapitanske mize, z vsemi njenimi dobrotami, in imeli lastne kabine. Plačati so morali 300 gl. Oni, ki so se vozili v drugem razredu, so imeli sicer tudi kapitansko ali oficirsko hrano, v kabinah sta bila pa po dva. Plačati je bilo treba 150 gl. Potniki tretjega razreda so imeli skupno kabino in so si morali sami skrbeti za

dobil morsko bolezen, ki ga je ves čas pomalo mučila, dokler ni v New Yorku stopil zopet na trdna tla. To se je zgodilo 31. decembra ob 10. dopoldne.

V New Yorku je ostal štiri dni, ker je imel z revizijo prtljage precej sitnosti. Tako je imel priliko si mesto ogledati. Saj takrat je bilo šele dolga vas v primeri s sedanjim sedemmilijonskim mestom. Imelo je le 250,000 prebivavcev, dasi je bilo "največje in najlepše" ameriško mesto. Cerkva raznih veroizpovedi je bilo 160, med njimi štiri katoliške. Pravi, da ima Evropa čisto druge pojme o Ameriki, kakor je v resnici. Ne bi verjel, da je na tako visoki stopnji kulture, žal čisto časne in svetne kulture.

Dne 4. jan. ob 7. zjutraj se je odpravil dalje proti Philadelphiji, deloma s parnikom, deloma z

Baragova stolna cerkev v Marquettu, ki je pogorela. Iz Rezekove knjige.

hrano in posteljo. Plačali so samo 40 gl. za mesto. Baraga, dasi je imel v žepu 400 gl. in bi se bil lahko vozil v prvem razredu, si je izbral tretjega. In še v tem je tako skromno živel, da ga je cela enomešana pot stala le 52 gl.

Vožnja je bila v splošnem dokaj mirna. Le Miklavž jim je prinesel dva zelo viharna dneva. Še čez krov je pluskala voda. Eno jadro, ki je niso mogli pravočasno spustiti, jim je vihar razpolovil. Prtljaga, kolikor je ni bilo trdno privezane, je letela na kup, kakor bi orehe stresal. Sto milj jih je zaneslo na stranpot. Potniki so se v kabinah z obema rokama držali svojih ležišč, da jih ni ven pometalo. Baraga je še drugi dan, ko je bila še mirna vožnja,

vozom. To drugo ameriško mesto za New Yorkom, kakor piše, a po njegovem mnenju lepše, je imelo takrat štiri katoliške cerkve. Tu je bil pet dni gost nekega silno prijaznega župnika takozvane "nemške cerkve". Ta ga je za naslednjo nedeljo, 9. jan., vpregel, da je prevzel nemško pridigo, kar je seveda z velikim veseljem in zadoščanjem storil. Dne 10. jan. jo je mahnil naprej proti Baltimoru, kamor je došel isti dan ob 10. zvečer. Drugo jutro se je predstavil svojemu nadškofu, ki ga je zelo prijazno in demokratično sprejel. Kot brata sta si podala roki, česar v domovini tiste čase pač ni bil vajen, zato s povdarkom omenja to demokratično avdijenco. Dne 12. jan. ob 3. zj. je odrinil proti Columbu-

su. Kake dve uri pred tem mestom je po božji previdnosti ušel veliki nesreči. Malo čez polnoči so se ustavili pri neki gostilni, da dobijo nekaj gorkega, ker je bila noč občutno mrzla. Komaj so izstopili iz voza, se konji splaše. V divjem galopu dirjajo z vozom naprej. Kočijaž hiti za njimi, kliče, miri, a zastonj. Peš gredo za njimi. Čez nekaj časa zagledajo zadnji konec voza v obcestnem prepadu. O konjih in o prednjem koncu voza pa ni bilo ne duha ne sluha. Pri bližnji koči dobe sani, na kate-re prelože prtljago in se tako privlečejo v Columbus, kjer so najeli drugi brzi voz, ki jih je 18. jan. ob 4. pop. srečno pripeljal na začasni cilj — v Cincinnati.

Baraga je bil ves blažen, da je po dolgem, pol-tretjem mesecu srečno dosegel cilj toliko vročih želja. Svoji ljubljeni sestri Amaliji piše 21. januarja 1931: "Ker imaš dobro, nežno čuteče srce, boš razumela in mi rada verjela, kar ti povem: Popolnoma nemogoče mi je izraziti čustva, ki mi polnijo srce, ko pomislim, da sem na cilju svoje poti, v hiši apostola Ohio, škofa Fenwicka."

Drugo jutro ob 10. se mu je šel predstaviti. Globok vtis je napravil nanj s svojo svetostjo in ljudomilostjo. Mislil je, da stoji pred sv. Frančiškom Sal. Silno ga je bil vesel, ker ga je šele maja pričakoval. Posebno ga je pa vradostilo, ko mu je Baraga izrazil željo, da bi bil rad pravi misijonar, ne med evropskimi priseljenci, ampak med Indijanci. Domenila sta se, da bo preko zime ostal pri njem in prevzel pastirstvo za Nemce, obenem se bo pa učil indijanščine. Poleti da ga bo vzel s seboj na vizitacijo škofije in njenih misijonov ter mu odkazal misijonsko polje.

Poslej je imel vsako nedeljo za Nemce opravilo, med tednom se je pa pridno učil indijanščine. Tudi

pri tem mu je previdnost božja kar očitno šla na roko. V tamkajšnji duhovski hiši je bilo 5 duhovnikov in 4 kandidati duhovskega stanu. Med temi je bil neki 18letni Indijanec. Temu, ki je tudi angleški govoril, je škof Barago dal v roke, naj mu pomaga pri učenju indijanščine. Komaj je dobil prvo podlago, že dobi od škofa poziv, naj se pripravi na odhod med Indijance. Toda prej je moral še za nekaj dni med krščene pagane v državo Indiano. Kakih 25, deloma irskih, deloma francoskih in nemških, ter ena slovenska družina Pohek iz Metlike so bile tam. Baragovo srce se je zgrozilo nad versko zapuščenostjo in brezbriznostjo toliko naseljencev. Že je začel misliti, če ne bi kazalo med temi pagani ostati in jim znova razpihati vero, ki jim je v globini srca komaj še tlela, ne da bi se kakor koli udejstvovala. Vprašal je za svet generalnega vikarja svojega škofa. Ta mu je pa med Indijanci obetal lepšo in obilnejšo žetev. Tako je ostal pri prvotnem sklepu.

Dne 21. aprila je zapustil Cincinnati in se napotil med Indijance ob Krivem drevesu. Škof sam se je odločil, da ga spremi tja. Poslal ga je 14 dni pred seboj, da spotoma poišče še nekaj krščenih paganov. V Daytonu sta se 28. aprila sešla in skupaj odrinila preko Detroita na otok Mackinac in nato dalje proti Krivemu drevesu, kamor sta prispela 28. maja. Baraga je bil na svojem končnem cilju. "Srečen dan," je vzkliknil, "ki me je med divjake pripeljal, od katerih se ne bom nikoli več ločil, če je tako presv. volja božja."

Tako je nekdanji jurist Baraga kot misijonar začel z duhom teme dolgo pravdo za indijanske duše, ki je bila v nebesih sigurno nagrajena s svetniško krono. Bog daj, da se mu tudi na zemlji skoraj prizna.

P. Aleksander:

PRIJATELJU-NOVOMAŠNIKU.

Tisoč sonc in tisoč sreč gori po svetu,
blaženosti sije sleherni obraz,
vse dlani so polne rož in dobrodošlic,
sveta glorijska zveni v deveto vas.

"O Gospod, postavil si bom tukaj tri šotore:
rad bi slišal petje čudovitih dalj . . .
Vse priključem k Tebi s to piščalko božjo,
naj bom večno slavni novomašni kralj."

* * *

Še trenotek boš zamaknjen v taborsko veselje,
še trenotek radosti za težko pot.
Že so angeli prinesli novomašno pismo,
pismo piše svečeniku sam Gospod:

— Nova maša, nova maša pesem brez odmeva;
sanja brez resnice prav in brez dna. —
Glej to znamenje na čelu: Klavna žrtev
in Prvina žlahtna božjega Srca.

Že je v gozdu hrast posekan za razpelo tvoje
Judež si nabira ustne za poljub;
tvoj grobar že kleplje si lopato trdo;
natočen je v kelihu grenak gorjup.

(Dragi novomašnik, resno pismo ti prebiram.)
Še podpis sedaj: — Nebeški Oče tvoj . . .

Moj pozdrav s Teboj in moja moč in milost,
če boš hodil s križem vedno za menoj.

SESTRAM V GOSPODOVI SLUŽBI, *vzgojiteljicam mladine.*

Z GRIČKA ASIZIJ.

V začetku julija se je podala naša armada sester s svojimi torbicami na odločene jim kraje nabirat milodare za naš novi samostan. Mnogo smeha in skrbi nam je povzročil Kankakee, ker nismo mogle priti do rešitve, kateri par sester naj bi tam kolektal; tudi to se je rešilo.

Te dni že prihajajo poročila, kako so bile sestre sprejete tu in tam. Razveselile smo se, ko sestre pišejo, da so bile prijazno sprejete in da jim preč. gospodje župniki gredo na roke. Da, priporočitev preč. gg. župnikov mnoge pomaga. Je že tako, da ovce rade sledijo svojemu pastirju.

Prav iz srca se zahvaljujemo preč. gg. župnikom in prosimo, naj nam še naprej blagohotno pomagajo. Ljubi Bog naj bo njihov plačnik. Poplačal bo tudi vsakega posameznega darovavca. Vsaki dan priporočamo sv. Jožefu svoje dobrotnike.

Bližamo se našemu najlepšemu prazniku — Marijinemu Vnebovzetju, to je, 15. avgustu. Ta dan bo zopet za našo provincijo zelo pomemben. Število naših članic se bo povečalo za osem novih sester. Slika kaže teh osem postulantinj, sedem Slovenk in eno Hrvatico. Želeti bi bilo, da bi se več hrvatskih djevojk oglasilo, saj smo brati in trebamo i hrvatskih sester. Vse naše postulantinje so zdra-

Postulantinje, ki bodo preoblečene dne 15. avgusta.

ve in vesele, zato upamo, da nam bodo enkrat v pomoč in ponos.

Po božji Previdnosti je nanoslo, da bosta letos dve rodni sestrici preoblečeni, namreč Anica in Danica Bambič. Tudi že dve njuni sestri pridno delujeta v naši provinciji in to sta sestri Marjeta in Ana.

Srečni stariši! Lahka bo Vaša odgovornost radi vzgoje otrok. Ni se Vam treba bati, da bi hodile hčerke jokat domov, kakor se to sliši dan na dan.

Žal nam je, da so naši prostori tako majhni in da naša sicer lična kapelica ne more sprejeti stotine ljudi pod streho. Kljub temu naj se jih vseeno mnogo udeleži te naše slavnosti, na katero vse iskreno vabimo.

Še malo časa in na našem gričku bo stala cerkvičica, v kateri bo prostora za stotine ljudi. Ona bo vabila naše mile rojake od vseh strani na naš griček Assisi. Da nam naši rojaki radi pomagajo pri velikih načrtih, se kaže tudi iz sledečih poročil:

Slov. fara v Steeltonu nam je po Rev. Bratini darovala	\$ 50.00
Slov. fara v Lorain po Rev. Virantu.....	10.00
Slov. Kat. Jednota v Bethlehemu je dobila na pikniku za sestre	105.00
Mr. Adamič, Joliet, 1324 Highland Ave.....	5.00
Mr. Bačnik, 1213 Summit St., Joliet	2.00
Mr. Zupan, North Chicago	5.00
Mr. Omerzel, Chicago	5.00
Mr. Štefančič, Bradley	10.00
Mr. Bambič, Fredonia	7.00
Mr. Šifrer, So. Chicago	2.00
Po Mrs. Žnidar dobili na tiketih za cekin....	26.00
Darovi ljudi raznih narodnosti v Sheboyganu znašajo	200.00
Vsem dobrotnikom hvala lepa in Bog plačaj!	

Kam bo šel otrok v šolo?

P. Odilo Hajnšek, O.F.M.

ZAČETKU letošnjega leta je prispel v Ameriko radio-telegram z 12,000 besedami. Bila je to angleška prestava okrožnice papeža Pija XI. o krščanski vzgoji mladine. To je bil dosedaj največji prekomorski telegram. Govori nam ta brzjav ne samo o mogočem pomenu papeštva v naših časih, temveč tudi o izredni važnosti papeževe okrožnice. To je svetovno vprašanje, to je vprašanje bodočnosti za človeštvo. Odločitev ne pade med šolsko klop in vojašnico! Tudi ne med zibelko in šolo! Kdor ima šolo, ta ima bodočnost. Cerkev hoče ne nad svetom gospodovati, temveč svet rešiti. Ne iz častiželjnosti, temveč iz ljubezni do duš in do človeštva!

Šola katoliških otrok mora biti katoliška!

So nekatere resnice, ki jih ni treba dokazovati, ker so nekaj samo ob sebi umevnega. Samo ob sebi umevno je, da luč sveti, da ogenj greje, da zrak oživlja, da voda osvežuje. K tem samo ob sebi umevnim stvarim spada tudi to, da mora priti vzgoja od onega, kar kdo je, ali kar mora kdo postati. Kdor hoče iz koga narediti kaj drugega, kakor za kar je človek namenjen — ta ne vzgaja, temveč podira, ruši! Vzgoja katoliškega otroka mora biti katoliška.

Seveda je šola v vzgoji otrokovi samo eno poglavje. Otrok mora biti vzgojen, predno pride v šolo, in mora biti vzgojevan, kadar je že šolo zapustil. Šola je nadaljevanje in izpopolnjevanje družinske vzgoje. Šola je, četudi je očetova hiša siromašna bajta, šola je poslopje poleg hiše očetove. Šola tvori z družino in s Cerkvijo nerazločljivo svetišče vzgoje. To je trojica v otrokovih nebesih. Zato mora biti šola za katoliške otroke edino katoliška. Šola je namestnica starišev in katoliški stariši morajo naravno imeti katoliške namestnike!

Ideal liberalizma in našega takozvanega socializma je nekatoliška šola ali nevtralna šola — naša publična šola. Šola brez Cerkve! Šola brez Boga, hčerka prvorojenka države brez Boga! Sto let se že govori o neki nevtralni šoli. Toda vkljub temu še ni bilo v sto letih nobene nevtralne šole. Ni je bilo, ker je nevtralna šola praktično nemogoča, kakor pravi papež Pij XI. v svoji okrožnici. V šoli se vedno zrcali duh vladajočih organov, duh učiteljev, duh učnih knjig! Vsak uči po svoje! Vsak uči, kar in kakor zna! Vsak daje od tega, kar ima. **Po je-kleni logiki Evangelija je vsaka šola, ki ni s Cerkvijo, proti njej.**

Govorica papeževe okrožnice je v tem oziru nezizprosná — kakor na dve strani brušen meč: "Iz te-

ga sledi, da mora biti takozvana nevtralna ali svetna šola iz vere izključena, ker je v nasprotju s fundamentalnimi vzgojnimi pravili. Sicer je pa taka šola praktično nemogoča, ker se kmalu razvije v veri sovražno šolo. **Obisk nekatoliške šole, torej šole, ki je kratkomalo odprta vsakomur, katoličanu ali nekatoličanu, obisk take šole je katoliškim otrokom prepovedan.** Kjer pa vsled krajevnih in časovnih razmer otrok ni mogoče pošiljati v katoliško šolo, je merodajna samo odločitev višjega pastirja — škofa.

Slovenski stariši v Ameriki, preberite še enkrat strogo in odločno besedo papeževu!

Nekatoliške šole — pri nas publične šole — ne smemo nikdar hvaliti ali priporočati, ker je od Cerkve proglašena kot nasprotnica fundamentalnih principov prave vzgoje. K večjemu jo smemo tu pa tam trpeti s krvavečim materinim srcem, v gotovih slučajih jo prenašati kot jarem ujetništva in suženjstva.

Katoliška je šola, če je njen duh katoliški!

"Od katoličanov ne sme biti priznana šola, v kateri se ločeno sicer podučuje krščanski nauk, pri drugem poduku pa so katoliški in nekatoliški otroci podučevani od nekatoliškega učitelja. Potrebno je, da je ves pouk, ves ustroj šole: učiteljstvo, šolski red in učne knjige za vse predmete pod materinskim nadzorstvom Cerkve. Vera mora biti v resnici fundament in krona vsake vzgoje ne samo v ljudskih, temveč tudi v višjih šolah, tudi na univerzah!"

Katoliška je šola, če je njen duh katoliški. Duh je, ki oživlja. Katoliška šola mora biti skozi in skozi katoliška.

Stariši! Proti Cerkvi delate in zločin nad lastnim otrokom izvajate, ako ga pošiljate kam drugam, kakor v katoliško šolo!

Sv. Oče označuje v svoji okrožnici delo za katoliško šolo kot največjo vestno dolžnost, kot prvostvorno nalogo katoliške akcije. Beseda je jasna dovolj in ne dopušča nobene izjeme. Ubogati moramo, če smo katoličani! **Katoliško šolsko vprašanje mora postati življenjsko vprašanje katoliškega ljudstva!** Okrožnico sv. Očeta o šoli in o vzgoji mora vse poslušati, brati, verovati! Postati mora duhovna lastnina in splošno javno mnenje katoliškega sveta. Biti mora znamenje, svetilnik pristnega močnega katoličanstva! Biti mora zvonjenje ob hudi uri ali ob požaru — zvoniti moramo tako dolgo, da se bo zbudilo vse in vstalo v spalnici krščanstva. Katoliško šolsko vprašanje je versko vprašanje!

Tukaj v Ameriki zidamo cerkve. Moramo jih zidati! Toda ne smemo pozabiti: cerkev in šola na-

pravita šele celotno svetišče. **Samo polovico cerkve je postavljene, ako ne postavimo otrokovega, ako ne postavimo poleg cerkve katoliške šole.**

Občudovanja vredna je katoliška požrtvovalnost, toda za katoliško šolo ne bomo žrtvovali ni-

kdar dosti. Veliki časi zahtevajo velike žrtve. Izredni časi zahtevajo izredne žrtve. Razumevajmo to! Najbogatейšo doto pripravljamo svojim otrokom.

Katoliške otroke v katoliško šolo!

KO STOPAJO NOVOMAŠNIKI PRED ALTAR.

P. Aleksander.

Vsaka nova maša je kakor božje pismo. Piše to pismo sam Bog narodu, ki mu je žrtvoval svečeniško prvino.

Tudi nam Slovencem v Ameriki je letos napisal štiri taka pisma. In to-le je vsebina njihova:

— Narod, ali veš, da je tajna božja vez med teboj in tvojim duhovnikom. Na dan mašniškega posvečenja preveže škof novemu posvečencu prste z belim svilnatim trakom. Na prvi pogled ta vez skoraj nima pomena. In vendar s trakom daje nekako znamenje, da je novi duhovnik odslej privezan samo na altar, da je njegova služba altar, da je njegovo življenje altar in njegova smrt altar. Toda še bolj kot na altar je odslej duhovnik privezan na altar svojega naroda in srce naroda mora biti privezano na njegovo srce. Trpljenje naroda mora biti njegovo trpljenje, življenje njegovo mora biti duhovnikovo življenje.

Trdna vez družni narod z duhovnikom, trdna vez ju edini in ju mora ediniti, če hoče, da bo blagostanje v naselbini in župniji. Iz naroda prihaja slovenski duhovnik, kri je slovenske krvi in ti narod si iz sebe rodil duhovnike. Zatorej vsi z duhovnikom in duhovnik za vse. Duhovno sorodstvo naj bo veriga, ki sklepa obročke src v eno samo trdno vez. "Vsi z duhovnikom, duhovnik za vse," kjer je to geslo smernica farnemu nehanju in delu, mora biti župni-

ja kakor njiva klenega klasja polna, kakor vinograd žlahtnih grozdov poln, klasja in grozdja dobrih del. Slovenec, Slovenka, nič naj ne pretrga zlate niti med tvojim srcem in srcem duhovnika, nič naj ne kali miru med teboj, duhovnik, in tvojimi farani.

In drugi odstavek božjega pisma:

Kje ste požrtvovalna srca slovenskih starišev, ki bi lahko dale enega ali dva Bogu na altar. Koliko je naših družinskih njiv, kjer bi prav lahko poganjali en duhovniški klas in tako trosil preobilnega blagoslova na vse člane družine in na člane vsega slovenskega občestva. Koliko jih je, ki se jim ne zdi vredno za duhovniški stan žrtvovati nekaj ubogih dolarjev. Vsak dolar, ki bi šel v tak namen, se jim zdi obrnjen za nepotrebno stvar. Kje ste slovenske družine, ki bi lahko dale na svetilnik božji luč, luč, ki bo svetila v teme izseljeniškega življenja in bo kakor roka kazala smer v lepšo bodočnost.

Iz srebrne posode zakramenta sv. zakona se razliva po svetu blagoslov za naravno prerojenje ljudi, iz zlate posode mašniškega posvečenja pa kipi blagoslov odrešenja za naše nadnaravno rojstvo . . .

Vsaka družina bi lahko imela na altarju zlato posodo.

Bog, duhovnik vekov, daj, postavi veliko takih posod na altar. Posod, ki bodo nosile slovenski pečat. —

Urednikove drobne vesti.

Z MOJH POČITNIC. Letos sem jo mahnil na počitnice skoro na konec sveta — v znamenito slovensko naselbino Calumet, Mich. Nisem pa bil tamkaj samo na počitnicah, ampak nadomeščal sem hkrati g. župnika Klopčiča, ki je odšel na obisk v staro domovino. Žal, da nisem mogel ostati tam delj kakor 14 dni. Moral sem se vrniti, da sem uredil avgustovo številko.

Calumet je bila nekdanj najimenitnejša slovenska naselbina v Ameriki. Radi bakrene rude se je naselilo tjakaj zelo veliko število Slovencev, tako da je v najboljših razmerah štela tamkajšnja slovenska fara okoli tisoč družin. Imajo krasno cerkev in novo elegantno župnišče. Kar je nekaj prav posebnega je to, da so brez dolga.

V calumetski slovenski naselbini se nahaja najstarejše slov. kat. društvo v Ameriki, društvo sv. Jožefa, ki je sedaj v Slovensko-Hrvatski Zvezi in nosi števil. 1. Ustanovljeno je bilo l. 1882, in bo čez dve leti obhajalo svojo 50letnico. Zraven tega društva je še več drugih društev, podpornih in cerkvenih.

Tedaj, ko je bilo na Calumetu najživahnejše, t. j. prvih deset let tega stoletja, so imeli tamkaj svoj tednik "Glasnik". L. 1915 se je spremenil v Slovenske Novine in kot tak je izhajal do leta 1918. Letos z novim letom so začele izhajati Slovensko-Hrvatske Novine, ki jih urejuje agilni urednik Mr. J. Češarek. UPAM, DA BOM VEČ STVARI O CALUMETU ZAMOGEL DATI V NAŠ KOLEDAR ZA L. 1931.

Zelo me veseli, da sem imel priliko nekaj časa živeti med prijaznimi Calumetčani in da sem v tistem času obiskal Eagle Harbor, Marquette in zraven videl razne kraje, ki so posvečeni po spominu našega slavnega misijonarja škofa Barage.

Nazaj grede sem obiskal FATHER CHERNETOV SHEBOYGAN in Zeleno dolino, ki ju bom tudi vzel na piko v našem novem koledarju. Vsem, ki so mi storili kaj dobrega, izrekam prisrčno zahvalo.

P. S. Na posebno željo objavljam tukaj še poročilo o TRI-DESETLETNICI CALUMETSKIH BORŠTNDARIC. Na dan ustanovitve, na praznik sv. Rešnjega Telesa, so imele letos skupno sv. obhajilo, popoldne pa v cerkveni dvorani banket s petjem in spremljanjem violine. Na banketu so članice obdarile preč. g. župnika Klopčiča, sedanja predsednica Mrs. John Elenich pa je kot stoloravnateljica pohvalila zvestobo članic, obenem pa pozdravila tri še živeče članice društva. Kmalu po ustanovitvi je društvo calumetskih borštndaric bilo največje v Houghton county. Naj še vedno napreduje in prosperava!

* * *

V Indianapolis je umrl NAŠ VRLI ZASTOPNIK MR. KOMLANC, ki je še zadnji maj z našim p. komisarjem prav pridno agitiral za Ave Marijo. Bog mu bodi stoterni plačnik!

GLASOVI
od
Marije Pomagaj
P. Bernard.

VENČEK NA GROB MARTINU BERLECU.

UDNO kratka je bila zgodba njegovega odhoda od nas. V dveh besedah jo je izrazil poročevavec: "Utonil je . . ."

Ostrmeli smo in brez sape vprašali: Kje? Kdaj? Kako?

Toda že je bil pred našimi očmi ves žalostni prizor in uvideli smo, da ni pomoči. Martinko je ležal mrtev pred nami ob tihi vodi, ki ni slutila, kaj je naredila . . .

Martinkovo življenje ni bilo posebno veliko na zunaj. Prišel je sicer primeroma jako daleč po svetu, saj je bil nekaj časa na Laškem, več let misijonar v Indiji, končno dijak v Ameriki. Vendar v svojem skromnem položaju ni zarezal v svet globokih brazd in zgodovina sveta ne bo registrirala njegovega imena. Toda vemo, da v zunanjem delovanju ne obstoji vsa človeška velikost.

Nasprotno! **Notranje življenje** dela človeka v resnici velikega. In v tem pogledu se je rajni Martinko tako cdlikoval, da je kljub svoji nezatni postavi rasel v velikega moža pred očmi vseh, ki smo ga bliže poznali. —

Enajst let je minilo od takrat, ko sem prvič videl Martinka. Šel sem bil iz Kamnika na Selo agitirat za fantovsko društvo. Čedna gruča se jih je zbrala v šoli pod vodstvom g. Tomažiča, svojega župnika. Govoril sem jim o tem in onem in prav vestno so me poslušali. Med njimi sem opazil majhnega fanta, ki je pazil na moje besede s posebno pozornostjo in ni odmaknil od mene žarečih oči. Po seji se mi je predstavil in mi povedal, da je Berlecev iz Podhruške, brat kamniškega p. Evstahija.

Na povratku v Kamnik me je spremljal precej daleč in mi pokazal bližnjico čez neki grič. Prijetno je kramljal z menoj in mi otroško preprosto drobil svojo govorico. Takoj sem videl, da je dečko vse drugače globok kot večina vaških fantov v njegovih razmerah in postal sem še bolj pozoren nanj.

Prideva na vrh griča in kos tesne Tuhinjske doline se je razgrnil pred nama. Obstane, zagleda se in se zamisli. Kar vzklikne v nepričakovanem zanosu: "Ti moja Tuhinjska dolina, lepa si in prijaz-

na! Toda zakaj si tako tiha in samotna? Kdaj boš rodila moža, velikega pesnika ali pisatelja, ki bo zanesel v svet tvoje ime in te naredil slavno!"

S posebnimi čuvstvi sem stal ob njem. Obmolknil je za hip in se spet zamislil. Pa je skoraj s topc resignacijo polglasno vzdihnil: "Da bi bilo meni dano . . .!"

Obrnil se je in spet sva stopala dalje. Precej korakov brez vsake besede. —

Kmalu po tistem se je preselil v Kamnik. Želel se je izobraziti za organizatorja. Kamniški fantje in dekleta iz tistih časov se ga gotovo še spominjajo. Nobene prilike ni zamudil za udeležbo pri orlovskih fantovskih večerih, pri zborovanjih, za prebiranje listov in časopisov v čitalnici itd. Doma je silno rad bral in se vadal v pisateljevanju, pesnikovanju in govorniških sestavkih. V govorniški šoli ob sobotah zvečer nas je pogosto iznenadil z originalnimi primerami in krepkimi domislicami. Tudi šaljiv je znal biti in kritičen duh mu je bil prirojen. Vendar ni nikdar žalil.

Družabnost je silno ljubil, toda vsaka fantovska razposajenost mu je bila tuja. Zelo rad je pospremil tega ali onega na dom in dostikrat sem imel priliko pozneje zvedeti, kako globoke vtise so napravili njegovi sicer preprosti, vendar vsebinsko bogati razgovori na tovariše.

Že v tistih časih smo imeli priliko, opazovati na njem nenavadno razvit čut za vse, kar imenujemo lepo in dobro. Vsaka senca nasprotnega, ki jo je kje opazil tudi le v besedah, ga je zbolela kot nož v srce. Fantovski pogovori vpričo njega so morali biti nedolžni kot je bil on sam, dekliška čast mu je bila sveta in nedotakljiva, da so mu oči žarele v posebnem ognju, kadar je bilo treba na to plat društvenega življenja opozarjati v kamniških društvih organizirano mladino.

Posebno izrazita je pa bila v njem ena čednost, ki jo moram posebej omeniti. Mislim namreč na njegovo **hvaležnost**.

Začenjala se je pri stariših. Skoraj pobožno je govoril o njih. Težko bi bilo najti očeta in mater v kamniški okolici, ki bi imela bolj hvaležnega sina, kot Berleceva oče in mati iz Podhruške.

Od staršev se je raztezala Martinkova hvaležnost na vse druge, ki so mu kakorkoli le najmanjšo dobroto storili. Ako je kedaj slišal nemilo besedo o človeku, ki ga je štel med svoje dobrotnike, se je razvnel v sveti nejevolji, da se je bilo bati za njegovo — drugače tako neomajno — krotkost. Ko je prebiral vzgojne knjige in se učil raznih znanosti, je čutil v sebi neugnano notranje zadovoljstvo. Pa mu je kar hitro prišla misel: Kdo so tisti, ki so mi to omogočili? V spominu so se mu vrstili razni obrazi in razna imena. Ob mislih nanje mu je prekipel čut

Pokojni Martin Berlec.

hvaležnosti, vzel je svinčnik in je skušal na kos papirja v izbranih besedah, včasih celo v pesniški obliki, izraziti, kar mu je razgibavalo dušo. Več takih papirčkov mi je pozneje slučajno prišlo v roko, ko sem pregledoval Martinkovo knjižico, in nič me ni sram povedati, da mi je postalo čudno mehko pri srcu . . .

Martinkovo hrepenenje se je stopnjevalo od meseca do meseca in se ustavilo ob komaj dosegljivem cilju. Zadnja nitka v nežnem srcu je trepetala iz njegove besede, ko je povil notranje hrepenenje v govorno besedo in se prvič razodel: Misijonar bi hotel postati in — duhovnik!

Organizatorsko delo doma si je bil silno idealno predstavljal. Ni bil mislil na blesteče zunanje uspehe organizirane mladine in starine, temveč na prekrasenje poedinca z najvišjimi ideali. Katoliška

organizacija po njegovi zamisli nikakor ni imela služiti sama sebi, tudi ne vnanjemu vidnemu uspehu množice, temveč individualnemu poboljšanju posameznih organiziranih članov. Zato ga je silno bolelo, če je videl, da kateri član katoliške organizacije nima smisla za zboljševanje svojega lastnega značaja, svoje lastne osebnosti. Ko je videl, da se med organiziranimi katoličani najdejo prav nekatoški značaji, in zlasti, ko je spoznal, da katoliška javnost odpušča takim osebam vse njihove osebne nečednosti zavoljo njihove javne pripadlosti katoliškim vrstam, je izgubil vse veselje za "organizatorski" poklic. Zahrepenel je višje. Iz "organizatorja" je — vsaj v mislih, željah — že takrat postal — misijonar. —

Ozrl se je okrog, da bi se mu pokazala pot do tega visokega cilja. Zdelo se mu je, da jo je našel v kongregaciji Don Boskovih sinov, gg. salezijancev. Prosil je za vstop, se prijavil za zunanje misijone in bil sprejet.

Kot brat salezijanske družbe se je izučil za pomočnika v tiskarni in bil poslan v Indijo, kjer je ostal nekaj let.

Toda Indija mu ni mogla obljubiti, še manj dati tega, po čemer mu je hrepenelo srce. Nič več ni mogel zadušiti v sebi želje — postati duhovnik . . .

Povrnil se je iz Indije in začel obračati oči proti zapadu — v Ameriko. Zaupno se je obrnil na našega takratnega komisarja preč. p. Benigna. Zraven se je pa učil prav pridno raznih predmetov, zlasti latinščine. Bil je nadarjen in je več jezikov dobro obvladal. Utemeljeno je bilo upanje, da bo v kaki ameriški šoli za zapoznele poklice čisto lahko zmagoval.

Upanje se je popolnoma uresničilo. Ko je prišel preteklo leto v Ameriko, ga je p. komisar poslal v Atchison, Kansas, v šolo k oo. benediktinom. Takoj so ga pomaknili v višji oddelek kot je sam pričakoval. Vsako poročilo, ki je prišlo med letom od vodstva šole, se je prav pohvalno glasilo. Martinko se pa ni hvalil, le to je obetal v svojih pismih, da bo z božjo pomočjo že napredoval . . .

Tako smo začeli misliti, da bi ga letos sprejeli v novicijat. Ta novica ga je silno razveselila. Poln novih nad je prišel k nam na počitnice in takoj prevzel delo pri upravi naših listov. Tih, skromen, uljuden do vsakega, postrežljiv in delaven kot čebelica — to je Martinko v spominu vseh tovarišev in sodelavcev v našem lemontskem "officu".

Zakaj je moral tako nepričakovano oditi od nas — ali naj se to izprašujemo?

Samo Eden je, ki ve odgovor na to vprašanje. Dal ga nam bo, ko pridemo k Njemu in najdemo Martinka pri Njem!

Fiat, fiat! Naj se zgodi!

BARAGOV ŠTUDENTOVSKI SKLAD.

V zadnji številki smo objavili, da smo ustanovili poseben sklad za 5000 dolarjev v čast Baragovi stoletnici, da bi iz letos nabranega sklada vzdrževali enega dijaka.

Ta ustanova se imenuje **Baragov študentovski sklad.**

Obenem je ta sklad posvečen spominu našega mladega duhovnika, **patra Bonaventure**, ki je letos umrl.

Prav zato smo določili mladega, nadarjenega in pridnega, toda jako ubovega dijaka, ki je nečak, † p. Bonaventure, da se bo šolal iz tega sklada do svoje svete maše. Njegovo ime je **John Bergola.**

Ko bo ta študent zapel novo mašo, bo stopil drug na njegovo mesto itd.

* * *

Tu so izkazani darovi in dohodki, ki so bili nabrani do 15. julija. Vsem sodelujočim prav pristrčni **Bog plačaj!** Ker pa še veliko manjka do postavljenega cilja, prav lepo prosimo nadaljnjih milodarov.

Prvi, ki je postavil temelj temu našemu skladu, je bil g. župnik **Fr. Seifert** v Daggett, Mich. On ni Slovenec. Toda slučajno je zvedel, da smo ustanovili ta sklad v čast Baragovega spomina. Takoj je segel v žep in dal **zlat za \$10.00.** Pripomnil je: Ravno sem ta cekin nekje dobil kot posebno priznanje. Dam ga za vašo ustanovo, da vidite, kako zelo častim Barago."

Po pošti so poslali:

Joseph Gentile	\$ 3.00	Barbara Malnar	5.00
John Hutar	1.00	Josephine Kervin	2.00
Mary Planinšek	5.00	Fenny Kristan	10.00
Lucija Gregorčič	5.00		
		Skupaj	\$31.00

Ob priliki Baragove proslave v Lemontu 6. julija so darovali v ta namen v kovertah sledeči:

Družina Bogolin	\$ 10.00	Mary Gostič	5.00
Družina Prah	10.00	John Medved	5.00
Joseph Perko	5.00	Matt Stefanič	5.00
Andrew Hočevnar	5.00	Družina Jelenič	5.00
John Mahkovec	5.00	Joseph Rojc	5.00
Mike Kobe	5.00	Martin Zamejc	3.00
Martin Shifrer	5.00	Josephine Arh	3.00
Anna Bogar	5.00	Frank Perko	3.00
Alojzij Lubich	5.00		
		Skupaj	\$89.00

Po dva dolarja so darovali:

Matt Kajzer, Lucija Kure, Anna Koren, Ludwig Košnik, Mrs. Kolenko, Frank Skedel, Johana Poglajen, Mrs. Lavrič, Mrs. Šega, John Fale, Mihael Kusel, John Sever, Mary Kovec, Matt Kremesec, Anton Babnik, John Trontel.

Skupaj.....\$32.00

Po en dolar so darovali:

Magie Kranc, J. Grimsich, John Rack, Mary Smrekar, Terezija Kajzer, Johana Zelko, Terezija Šnikovec, Anna Perko, J. Vincenc, Mrs. Posedi, Joseph Stukel, Leo Jurjevec, Frank Gerdovič, Mike Gerdovič, Matt Bubič, Stephen Ross, družina Puklavec, John Bukovec, J. M. Starc, Anton Jusina, Anton Koren, Mary Kobal, John Simonich, Agnes Šebat, Francka Petelin, Alex Plut, Mrs. Ferk, Martin Lebar, Terezija Gradisar, Mary Kremžar, Matt Bayuk, Frances Murn, John Geršič, John Petrič, Mary Gaspič, Mary Pirc, Josip Knaflic, John Cvelbar, Mrs. M. Kremesec, Joseph Medved, F. Drasler, Frances Stajanko, Mary Setina, Mrs. Strojina, Paul Strek, družina Glavač, Agnes Žugel, Mary Stefanič, K. J. Nasenbery, John Gjorokoš, Joseph Šetina, Josephine Kovar, Mrs. Kajzer, Frank Panjan, Frances Papeš, Mike Papeš, Frank Sasek, Alex Omers, Mihael Hočevnar, Frances Poglajen, Mary Pošek, Joseph Vičič, Mrs. Vidmar, John Turner, Anton Pirc, John Grabrijan, Viljem Vrtin, John Recel, Anton Papeš, Rosie Jagodnik, Gizela Hozian, Mihael Jurešič, John Lajnar, John Hozjan, Anna Metelko, Katarina Petrič, Anna Mahklovic, Anton Terlep, Tony Balažič, George Jurjevec, Louise Omerzel, Joseph Kozlevčar, Rosie Pičman, Frank Hobnerk, V. Gradišar, K. Gura, Stefan Groško, Mrs. Perko, John Habjan, Mary Drešar, Joe Frank, Katinka Osterman, John Kosmach, Frank Zupančič, Mary A. Kaušek, Anna Spilak, John Jerich, Margaret Chernich, Frank Papeš, Frances Verceck, Terezija Krkoš, Mrs. Musich, Josephine Hočevnar, Mrs. M. Mlakar, Agnes Skedel, John Pintar, Frank Boršnik, Agnes Augustine, Michael Bozick, Mary Stukel, Marg. Bamovitz, John Legan, Mrs. Estelle Roitz, Katarina Gersich, Joseph Zoran, Jakob Korosa, Frances Jaklič, F. Mikush, Paul Dolinšek, Veronika Rojko, Frank Zbachnik, Mary Zbačnik, John Zbačnik, Frank Pregell, Marg. Carlitz, John Gyorko, F. Levstik, J. Sustersich, Mike Grosko, Matt Hajdinyak, Frances Gardoch, Jakob Bučer, J. Walb, Joseph Gradišar, Anna Banča, Mihael Zoran, Cyril Pichman, Frank Augustine, Tony Ferk, Martin Mochnik, F. Potokar, Anton Šraj, John Vidmar, John Gottlieb, J. Mosiek, Anne A. Madic, L. Shan, Josephine Mračič, Mike Klaiderman, Anton Bakše, M. Kregulj, Margaret Stonich, Leo Mladič, Mary Shifrer, Helen Vick, Mike Smole, Michael Gerdovich, Jakob Kranjc, John Pichman, K. Petrich, Veronika Zalig, Verona Kramer, A. Asich, Anton Jakše, Frances Tich, John Pirc, Steve Roy, John Mlakar, Anna Andrejasick, Antonia Densa, Anna Halas, Mrs. Frances Florjančič, Peter Skroko, Katarina Gregory, Barbara Horvath, Lojze Andrejasich, Nick Meninger, M. Kramarich, Mary Baznik, Mike Cipott.

Skupaj.....\$179.00

Manjši darovi in dohodki Baragove proslave 6. julija so prinesli našemu skladu še

Skupaj.....\$730.00

Nadaljnje prispevke bomo objavili prihodnjič.

ODDELEK "IZ NAŠEGA OFISA" IN ŠE MARSIKAJ DRUZEGA JE MORALO TA MESEC RADJI POMANJKANJA PROSTORA IZOSTATI. RAZNI DAROVI BODO PRIOBČENI V PRIHODNJI ZDRUŽENI SEPTEMBERSKO-OKTOBERSKI ŠTEVILKI.

VSE PREČ. GG. ŽUPNIKE PROSIM, NAJ MI VSAJ DO KONCA AVGUSTA POŠLJEJO POROČILO IZ SVOJE ŽUPNIJE. ISTOTAKO PROSIM ZASTOPNIKE, NAJ KMALU DOBIJO OGLASE IN NAJ JIH ČIM PREJ POŠLJEJO NA UPRAVNIŠTVO AVE MARIJE.

Naši mladini.

BARAGA CENTENNIAL WILL BE OBSERVED.

Catholics to Honor Memory of Famous Priest and Missionary.

Upper peninsula Catholics will unite in celebrating the centenary of the arrival in this country of their first bishop, Frederic Baraga, who was made bishop of the newly created diocese of Sault St. Marie and Marquette in 1853.

Father Baraga had arrived in this country in 1830 and began his work among the Indians and whites in the upper peninsula as a missionary and priest. It is for him that Baraga county and the village of Baraga are named.

The centennial will be fittingly observed with a gathering of Catholics on August 9 where a pontifical high mass will be celebrated in the Cathedral of St. Peter with the Rt. Rev. Paul Joseph Nussbaum officiating. Large groups of people from every parish are expected to attend this service and also to view the remains of the bishop which repose in the Cathedral.

On August 10 the celebration will take place in Calumet where another mass will be celebrated, this time in St. Joseph's Slovenian church with the Rt. Rev. Joseph Pinten, bishop of Grand Rapids, as the celebrant. Following mass the people will proceed to Eagle Harbor where the church which Father Baraga helped to erect and in which he stayed for some time during his work here.

During the afternoon at Eagle Harbor a program will be given, concluding with a benediction of the Blessed Sacrament. Well known speakers have been secured for this program and a special choir of trained Slovenian singers will participate in it.

"The Calumet News", July 15, 1930.

BISHOP BARAGA, APOSTLE OF THE INDIANS.

Frank M. Scheringer,
St. Paul Seminary, St. Paul, Minn.

IN writing a short biography of a man's life and a perusal of the main and salient events in his career, one is always induced to note immediately the dates of his birth and death, the more to attain a proper perspective in the minds of readers. The subject of this paper, Frederic Baraga, was born in the parish of Dobernice in the Austrian Dukedom of Carniola, on the 29th of June, 1797; his death occurred on January 19th, 1868. His parents were of sturdy Slovenian stock and of moderate means. Frederic's childhood was, no doubt, as eventful as yours or mine. He must have been guilty of the same boyish pranks that we indulged in, he must have experienced the same joys and sorrows that we have. In a word, he was utterly human. His youth was a period of comparative indecision; after matriculating in the Department of Law of the University of Vienna, he was led to see that it was not his life's work. Something else summoned him. What was it? His saintly confessor, the Blessed Clement Maria Hofbauer, helped him solve the problem. Frederic's work was to be that of Christ, it was to bring the consolations of Catholic Christianity to the pagan nations, it was to be the fulfillment of Christ's jeweled precept: "Go, teach ye all nations, baptizing them in the name of the Father, and of the Son, and of the Holy Ghost."

Frederic studied Theology at the Seminary of Ljubljana, where he was ordained in 1823. For seven years Father Baraga labored in his native country. It was during this period that the young priest of God erected his first "monumentum aere perennius" when he wrote the Slovenian prayer-book, entitled *Dušna Paša*, a work which remains to this day popular among his countrymen, having

gone way beyond the 100,000 mark in its most recent edition. But although Baraga was doing immense good, he still felt that he had another avocation in life, something within him impelled him onward, he was not satisfied with the life of a country pastor who would care for the souls of his flock only, he yearned for something inexpressibly more wonderful—the life of a missionary, and that in a heathen country. Having received the consent of his Ordinary, he appealed to the Bishop of Cincinnati, Edward Fenwick, to adopt him. When he obtained word of his acceptance, he burst forth into a simple and touching Magnificat: "Now at length I hear from afar a voice, which invites me to come to the holy mission!"

On the 29th of October Baraga bade a sad and joyous farewell to his native land, and set sail for America, landing at New York on December 31, 1830. It is his arrival in this country which we Slovenians are celebrating this year. We are endeavoring to let the world know that we were once a great people in our great men! We are trying and hoping to catch a little of the pristine spirit which our forebears possessed in such abundance. And of all our mighty men we feel that Baraga was one of the mightiest. While staying in Cincinnati, Baraga was taught the Indian language by a full-blooded Ottawa Seminarian, William Makatebnessi. Young Baraga had already told Bishop Fenwick that he proposed to consecrate himself to the Indian missions, hence his eager and unflagging zeal in mastering the intricacies of the Indian tongue. So after administering to the spiritual wants of the Germans of Cincinnati for some time, and at the same time learning the Indian language, Baraga set out for Arbre Croche, Michigan, now called Harbor Springs. Here he labored for almost two and a half years, baptizing, instructing, and administering the Sacraments to his red converts. Great was his happiness at finding the Indians ready and willing to hear the Word. In writing to the Leopoldine Society (an organization established in Vienna for the support of the Indian Missions in North America) he says: "Oh, happy day! Happy day which has placed me in the midst of wild Indians with whom I will stay, if it be the will of God, until the last breath of my life!" Little did the good priest realize that he would spend several decades of his life among his beloved Indians. God was looking with unspeakable joy at this alter Christus, He deigned to grant Baraga many long years of toil filled with the most miserable discomforts, sorrow, and pain. But the pain was not unalloyed. The consolations of the priestly life, the solace of Catholicity always mingled with the sore trials engendered by the paganism inherent in the character of the Indian, who

proved docile and obedient while the Black-robe hovered near, but once the Black-robe absented himself—more often than not, the old Indians slipped back into a rum-sodden paganism. Intoxicants proved as big a problem for the early missionaries as it does for the modern. Baraga loved his poor Indians and warred incessantly against the excessive use of the fire-water of the whites with all the energy of which he was capable. He hated to see his neophytes soil their baptismal garments, white as newly-driven snow, with the sad discoloration of liquor.

Now, that he had placed Christianity on a firm footing, Baraga turned his eyes North, where many new tribes would welcome (so he had heard) the advent of the Black-robe. Having received a successor in his mission, he travelled north, and founded a new mission at the present site of Grand Rapids; arriving here on the 23rd of September, 1833, Baraga toiled most assiduously for about 16 months. It is interesting to note here the daily order which he observed while among the Indians. At dawn, the chief of the tribe would read the morning prayers from a prayer-book, after he had finished Baraga would begin to celebrate the Holy Sacrifice, in which all the Indians actively participated. After the Mass Baraga would give them a short instruction. Every evening the bell was rung, Indians assembled in the Chapel, hymns were devoutly and vigorously sung, night prayers recited, and after that Father Baraga gave them catechetical instructions once more to ground them firmly in the knowledge and practice of religion. On Sunday they had devotions in the Chapel four times, early morning, forenoon, afternoon, and evening. It would not be inapropos here to compare our modern Catholicity with that of Baraga's Indians. All the while the priest was among his Indians he lived in dire poverty, a log hut covered with bark was his rectory, when it rained he used to cover his books and papers with his cloak, and place an umbrella over his bed to keep out at least some of the rain. All this while the heart of Baraga yearned for the Indians of Lake Superior. Having received a successor in his mission he travelled still nearer his Lake Superior Indians by establishing a mission at La Pointe, Wisconsin, where the Chippewa Indians welcomed him with open arms. Here he labored for eight years, until 1843. He wrote from the St. Claire River Mission: "It appears strange to me to be in a congregation of whites. I live here in peace, and am much more comfortable than among my Indians, but I feel like a fish thrown on dry land. The Indian mission is my life. Now, having learned the language tolerably well, and being in hopes that I will perfect myself therein still more, I am firmly resolved to spend

the remainder of my life in the Indian mission if it be the will of God. I am longing for the moment of my departure for Lake Superior. Many, I hope, will be there converted to the religion of Christ, and will find in it their eternal salvation. Oh! How the thought elevates me! Would that I had wings to fly over our ice-bound lakes, so as sooner to be among the pagans! But what did I say? Many will be converted! Oh no! If only one or two were converted and saved, it would be worth while to go and preach the gospel. But God, in His infinite goodness, always gives more than we expect."

In 1843 Baraga founded the L'Anse Indian mission, arriving there on the 24th of October. For ten

population took place. Prospecting had already begun in Keewenaw in 1843. The first copper began to be taken out in important quantities in 1846, this bringing miners from all parts of the country and fixed settlements of whites. Baraga celebrated Mass for the first time in that section, at almost the exact site of the present deserted Mining Location called Copper Falls. While on these missions, Baraga wrote a letter in which he lamented the dearth of priests in such a heavily settled section of the Peninsula: "How sad it is that there are so few missionaries on this Lake Superior, where so many could find so salutary an occupation, working for the honor of God and the salvation of souls.—In this

Baraga and the Indian youths.

long years he worked in this vast mission, being the only Catholic priest in Upper Michigan. It had happened that while at his mission in La Pointe he had received many requests to visit L'Anse. There he had seen that prospects for more conversions and the establishment of a healthy mission were exceedingly bright. It is at this time in his career that Baraga's self-immolation and utter unselfishness show themselves more than at any other period in his life. Baraga built the Chapel there and said Mass in it the first time on June 16th, 1844. About this time the great beginnings of the influx of white

country a missionary must travel hundreds of miles, over stormy seas, and snow and ice fields to bring religious consolations to only a few. When will the time come when heralds of faith will find their way also to these regions! God knows how ardently I desire it, and how incessantly I beg of Him, in the sweet Name of Jesus, that He may in His mercy, soon send labourers into his vast vineyard." About this time Baraga received an assistant in the person of a young Belgian priest, which help enabled him to spend more time among his Keewenaw missions, where the white population was making its in-

fluence felt; Germans, Irish and French being drawn to the copper mines in great numbers. For those living in Upper Michigan now, it will be easy to appreciate the difficulties which encountered Baraga, when they consider that he used to make the journey from L'Anse to Copper Harbor on foot in the summer time, and on snow-shoes in the winter. All the trials and sufferings that surely must have accompanied this wonderful priest on this ninety mile journey! The wintry blasts, the blinding snow, the mournful and sickening howls of wolves and coyotes by night, the wild and primeval growth of timber which made passage by snowshoes perilous and slow, and a score of other hardships only spurred the priest on, instead of making him linger at some warm and cozy hearth. What magnificent courage, what heroic suffering, what truly Christ-like thirst for souls!

On July 29, 1853, Upper Michigan was made a Vicariate Apostolic by Pope Pius IX, of blessed memory, and Frederic Baraga was created its first Vicar Apostolic. The necessary episcopal paraphernalia was procured in Detroit, and Father Baraga was consecrated Bishop, November 1, 1853, in Cincinnati, by Archbishop Purcell. For a long time now Baraga had contemplated a trip to Europe, there to acquire funds and more missionary priests if possible. His consecration only accelerated his preparations. Before leaving, however, he apprised his spiritual children of his elevation to the episcopate and addressed to them his first pastoral letter, one to the Indians, and another to the white population of his new Vicariate. These documents are most interesting in so far as they are the first pastoral letters of the first Bishop of the diocese. They are written in characteristically simple language, especially the one to the Indians. What great happiness and pride must have filled the hearts of the Indians upon the arrival of the letter! Late in November, Bishop Baraga left New York, and immediately upon his arrival in Vienna he visited the Most Venerable and Most Reverend Prince Archbishop, Vincent Edward Milde, his benefactor while on the missions. His renowned patron was the head of that famous Leopoldine Society which had done untold good and relieved incredible sufferings of the missionaries in America. Baraga related the conditions existing in his diocese-to-be, and left Vienna loaded down once more with the generosity of the Society. Next he visited the home of his youth, and celebrated Mass in his own parish church at Dobernice, and then proceeded to Rome to hold an audience with the then reigning Pontiff, Pius IX. From Rome he returned to Vienna to be present at the nuptials of the Emperor and the Bavarian Duchess Elizabeth. Francis Joseph I. presented

Baraga with a pectoral cross and chain and an episcopal ring set with a magnificent amethyst encircled by small, perfect diamonds. This ring is in the possession of the present Bishop of Marquette, who, like his predecessors, wears it on solemn and festive occasions. The pectoral cross and chain was sold by the humble Bishop, because he felt that the money was able to do more good on his poor missions than on his breast. In addition to all this good fortune, the Bishop secured priestly assistance, too, for his new Vicariate.

After spending three years in his Vicariate confirming, ordaining, and otherwise administering to the spiritual needs of his people, Bishop Baraga sent an account of his work to Rome, where it was decided to raise the Vicariate to the dignity of a diocese, with Baraga holding the title of Bishop of Sault Ste. Marie. While on his episcopal visitations, Baraga often went to L'Anse and Eagle Harbor. It is interesting to note in this connection what we said concerning the church then just erected at Eagle Harbor and which is still standing. He calls it "large and very beautiful, with a fine and comfortable house for the missionary adjacent." Anybody interested at all in our great Bishop should visit Eagle Harbor and there pray at the church which he even helped to build. In addition one should walk to the nearby cemetery to see the place where the Bishop undoubtedly officiated at some of the funerals. The place is now almost covered with wild roses, pink, fragrant, and pleasing to the eye, and wee Japanese pinks, while overhead soar huge pine trees, fir trees, and sweet-smelling balsam.

Bishop Baraga started the year 1859 with a vehement appeal to his people for temperance. He hated inebriety and fought hard to ward off the ravages of this vice and to heartily encourage all to take the pledge. The results of his fight against liquor's abuse he summed up in: "It is difficult to correct the perverse, and the number of the foolish is infinite." In going from mission to mission now, the saintly Bishop adopted a new mode of transportation—he rode on horse-back. He was beginning to age now. The long nights spent under light covers or no covers at all, were commencing to show their effect on his constitution. Long winter nights they were. Bitterly cold. The wind would howl and moan and sweep great rifts of snow on the hillside where the priest Baraga was forced to strike camp. His advanced age was already telling on him. In 1865 he transferred the seat of his diocese from Sault Ste. Marie to Marquette, with the permission of Rome. It was a necessary move for Bishop Baraga. The prosperous copper mines of Upper Michigan attracted multitudes of people, and the growth of the diocese kept apace with the develop-

ment of this section. Five months out of the year Sault Ste. Marie was inaccessible except on snowshoes, hence missionaries found it most difficult to communicate with their Bishop. The logic and obvious necessity of the transfer proved itself. But ever since then, the diocese has retained both names—Sault Ste. Marie and Marquette.

It was while attending the Second Plenary Council of Baltimore in 1866, that Bishop Baraga was stricken with apoplexy on the steps of Archbishop Spalding's residence. This stroke was fatal, and the holy Bishop knew it. He summoned every ounce of his fast failing strength and made known his wish to be carried back to Marquette, his episcopal city, there to die in peace among his beloved Indians. God had heard the prayer of the humble Bishop, the shepherd would die in the midst of his flock. On the 19th of January, between one and two o'clock in the morning he died, after an agony of a few minutes. He had attained the age of seventy and one-half years.

Just a word concerning the literary activity of Bishop Baraga. He has earned his place in the foremost rank of American Indian writers by composing the first known Chippewa Grammar, a gargantuan undertaking worthy of the mind and energy of the great Bishop. He published also a Chippewa Dictionary, an Ottawa prayer-book, a Life of Jesus, a book of sermons, a work entitled *Eternal Truths*, another work called *Instructions on the Commandments and Sacraments*. All these in Indian, too. What a colossal task! Yet, he did this along with his mission work. His literary abilities were not confined to the Indian tongue. He wrote the aforementioned *Dušna Paša*, and a work entitled *The Imitation and Veneration of the Blessed Mother* in his native language, Slovenian.

Of all modern missionaries, there was none more beloved and revered by both Indians and whites than Bishop Baraga. Catholics and non-Catholics held him the ideal man, Christian, and Bishop. His adopted country is now vying with his native country in giving honor to his memory. Michigan has named a vast county after him, Marquette's most lovely street is called by his name, schools have his name over their front entrances, a town proudly bears his name! All this is very good. But what would this saintly Bishop have liked best, what would he have wanted to stand as a memorial of his labors here? I think that he would like best of all to see the Christ-life shine forth in the Catholics of this country, particularly his countrymen. He would like them to be permeated with the love of God, he would like to have them arrive at a thorough knowledge of and appreciation of the mighty significance of the Mystical Body. Once this would be compre-

hended by the faithful and unswervingly lived up to, even Bishop Baraga could not but heartily commend us, and give infinite thanks to God that he had done his share while here on earth and that his work was bearing fruit.

LEGENDS OF ST. FRANCIS.

AND OTHERS

By Ksaver Meško

Translation from the Slovenian

By Albina I. Wahcic

(Continued.)

AND thus Francis taught:

He said: "Brother Leo, lambkin of God, let us go to the city to preach." They went. Silent, engrossed in meditation and prayer, they walked the city streets. When they reached the outskirts of the city, that guileless heart, Leo, said: "But Father, we have not preached at all." "But why not, brother Leo, lambkin of God? Was not the fact alone that people saw us, sermon enough?"

Yes, indeed, when people gazed out from their luxuriant, comfortable dwellings, to see such poverty, renunciation and humility of the some time son of a wealthy merchant, to see him so broken down in health for want of sleep, for nights and days spent in constant prayer and many fasts, so bent through living in too close and too low a cell, where he could neither stand upright nor stretch out straight when lying down, seeing him thus, they were forced to admit: "Truly, the kingdom of God is worth something!"

In this way his life became the most beautiful and most powerful sermon.

This is also the reason for the marvelous successes of Francis and his brothers. It is true that at first while the world as yet did not recognize nor understand the nobility and greatness of their humility, penitence and self-denial, the people more especially in the cities mocked them, pulled them about by their cowls or hoods and by their girdles, called them crazy duffers, regarded them in the light of vagrants and thieves, locking doors before them, so that they had to spend icy cold nights under God's sky or in church porticos, exposed to the cold night breeze. But after a time everyone, from the cities as well as the villages, pursued Francis, so that Brother Masseo wondered: "Why just you? **Why just you? WHY JUST YOU?**" And when Francis asked him to explain himself, he candidly answered: "Why does all the world run just after you, and everyone desires but one thing: to see you, to hear you, to pay heed to your every word?" Then Francis lifting his eyes to the heavens became en-

rapt in a deep vision of God and His mysteries. When the moment of ecstasy passed, Francis knelt down, thanked the heavenly Father and answered Brother Masseo: "Do you want to know why the whole world presses after me? Because the Lord all holy found none worse nor more unknown, nor a greater sinner than me. And He chose me, that through me He show His power."

And in this firm conviction Francis remained so humble, that he dared not become a priest, but remained till death only a deacon.

Even into Egypt he journeyed in company with Brother Illuminatus, and came as Christ's messenger to the Turkish sultan. And the sultan, who had just been persecuting the Christians, offering gifts for the head of each Christian, listened to the little man clad in a poor coarse garment, listened even as the birds listened to him, somehow understanding his words so full of love and waiting for his blessing, and only after Francis had blessed them, they rise and fly away twittering and praising God. He realized: a child of God this frail man must be who faces me so courageously and speaks to me with words of such glowing fire and yet withal such wonderful gentleness. And he offered him rich gifts. But when Francis with so calm and gentle a smile shook his head in refusal, the mighty ruler realized that to this man all his treasures were as the sand out in the desert. And he was still more convinced that this man was a child of God. Hence he said to him: "Go in peace and pray for me!"

And Francis blessed and left . . .

(To be continued.)

Joliet, Ill.—St. Joseph Parish.

OUR OUTING TO TECHNY.

In the book of Memories of the Sodalist "Techny and June 25, 1930" are inscribed in golden letters.

It was a day in June—one of those rare June days which poets use in immortal poems—when two Sisters and twenty-five Sodalists started on that never-to-be-forgotten trip to Techny.

Immediately after the bus started, a box of candy which we greatly enjoyed, was passed by the Prefect. On the way, the girls sang many songs.

When we arrived in Techny, brother Anselm showed us slides of many interesting mission scenes. Then we had our dinner in the large and attractive dining room of the Techny guest house.

We went through the widely-known printing press where missionary literature and books are published. Techny has a well-selected book rack. This is proved by the large amount of leaflets that were taken by the girls.

The museum is a land of wonder. Quaint pictures from China, odd articles from New Guinea,—every piece in the museum tells its own story.

In the halls of the Mission house were some very beautiful hand-painted pictures. In these pictures Modern art was blended with Oriental art, the result being very pleasing, although a little odd.

The chapel reminds one of that peace and quiet which the world cannot give. When we walked into the chapel, soft low strains of music fell upon our ears.

The chapel is built in honor of the Holy Ghost, therefore everything is in sevens, for instance, there are seven windows and seven arches, etc.

On Easter Sunday ten newly-ordained priests celebrated Holy Mass in the sanctuary. The high altar is built from the pennies that were collected from children in the different schools of the United States. Sometimes there are fourteen Masses going on at one time in the chapel.

The garden at Techny is one of rare beauty and loveliness. Shrubs and flowers of all colors were seen everywhere.

The main attraction of Techny is Mount Olivet. We went into a cave. The walk in the cave reminded us of the catacombs. We went down a few steps and lo!—a scene of marvelous beauty greeted us. Kneeling in the garden of Olives was our Lord, agony portrayed on every line of His divine features. An angel held the chalice of suffering. Under a rock was temptation glaring with its fierce eyes at our Lord. In the distance were seen the three sleeping Apostles. Colored lights in the cave added to the already almost superb scene. Mount Olivet was so beautiful that words cannot describe it. It must be seen before its beauty can be realized and appreciated. The Grotto of Lourdes with little Bernadette was also inspiring.

When we came back to the Guest House, Rev. M. J. Hiti, our new assistant treated us to watermelon and ice cream. The surprise was one of the best that we have ever received. And Father Hiti knows how to make speeches—very funny ones too—because he made some for us. We certainly enjoyed listening to him.

About 5:30 we left for home. The happy group enjoyed themselves by singing favorite hymns and songs and eating a good "Chicken dinner". After a delightful ride, we arrived in Joliet at about 7:00 o'clock.

It was the end of a perfect day—a never-to-be-forgotten day in the life of the Sodalists.

—Mary Ogulin.

PISMA.

7 A. R. I. Mt. Assisi.

Dragi striček:

Z brzim korakom se bližamo dnevu, ki bo za nas postulanti-
nje tako vazen. Osem nas bo tako srečnih, da bomo imeno-
vane "neveste Kristusove". Dostikrat mislim: kaj, jaz bom
sestra, jaz sem med izbranimi, ki bom vodila otročičke prijatelj-
otrok? Da, v take in enake misli se večkrat zatopim in nazad-
nje rečem sama pri sebi: vse bom dosegla, ce bom pridna in po-
suisna in to hočem biti.

Dne 5. in 6. julija sem bila tudi jaz pri Fathrih, ko se je pra-
znovala Baragova slavnost. Oh! kako je bilo lepo. V soboto
zvečer se mi je še bolj dopadlo kakor v nedeljo. Meni se je naj-
bolj dopadlo to, da smo pri pesmici "Angel Gospodov" dvigali
svece. Ko smo peli "Češčena si Marija", smo vsi dvigali svece,
kakor bi noteli opozoriti Mater bozjo, da ta pesmica velja Njej-
Procesija z lučicami je bila tudi nekaj krasnega. Nismo korakali
naravnost, ampak paradirali smo v polukrogih. No, vse je bilo
lepo.

Zdaj pa vse čitatelje prav lepo pozdravlja in se priporoča v
sv. molitev.

Kristina.

7 A. R. I. Mt. Assisi.

Prečastiti gospod urednik:

Namenila sem se še enkrat oglasiti predno zapustim Vaš
"Corner", ter reči svojim sovrstnicam na kornerju poslovilen
"Good by". Sicer ne grem v stari kraj; ostanem še v Vaši bli-
žini, a ne več Minka iz New Yorka, ampak — hm, še ne vem
kakšno ime bom dobila.

Ko spremenim obleko, spremenilo se bo tudi ime, a to je še
skrivnost. Slišala sem, da je v Mariboru dobila ena sestra ime
sestra Armelt. Ko je slovesnost minila in so stariši svoje
hčerke pozdravili kot redovnice, je oče le-te žalostno rekel: "No
sedaj si pa marel". Seveda so ga sestre potolažile, češ, da je
ime njegove hčerke sestra Armela, ne pa sestra marel.

V zadnjem pismu sem Vas že povabila na našo slavnost, ki
se bo vršila 15. avgusta. Mogoče ste že pozabili, zatorej Vas še
enkrat povabim. Me Vas bomo pričakovale.

Vse čitatelje Ave Marije lepo pozdravlja, posebno pa Vas
Minka iz New Yorka.

7 A. R. I. Mt. Assisi.

Lemont, Illinois.

July 10, 1930.

Častiti gospod urednik:

To je moje zadnje pismo, ki ga pišem v kotichek. Zatoraj
kličem vsem malim čitateljem: "Z Bogom". Je že tako na sve-
tu, da se vse spreminja; zmirom ne moremo biti otroci.

Drugi mesec dne 15. avgusta bom sprejeta v redovni stan.
Osem nas bo dobilo redovno obleko, med temi bo sprejeta tudi
moja sestra Ana. Imam že dve svoji sestri redovnici; tako bo-
demo sedaj štiri. Mogoče še katera pride. Za Bogom se mo-
ram najprej zahvaliti svojim dobrim starišem, ki so tako lepo skr-
beli, da nisem zašla na kriva pota. Imamo namreč prav skrbno
mater. Ona nikoli ne pusti, da bi šel kateri otrok kam sam. Zmi-
rom nas je spremljala, posebno še zvečer. Pravijo, da ima noč
svojo moč. Upam, da bodo prišli na to slovesnost tudi moji dra-
gi stariši, posebno še sedaj, ko bosta dve hčerki nevesti Onega,
ki še zbira delavk za svoj vinograd.

Povabim pa tudi Vas, preč. g. urednik.

Daniela Bambich.

7 A. R. I. Mt. Assisi.

Dragi striček:

Ta pot Vam pa bom omenila, kako je bilo pri Fathrih dne 5
in 6. julija.

V soboto zvečer smo prišli na frančiškanski hrib. Veliko
ljudi je prišlo. Vedelo se je takoj, da bo nekaj posebnega in ni-
smo se varali. Slovesnost se je začela s pesmico "Veš o Ma-
rija". Kako je odmevalo po hribu! Potem so Rev. Odilo imel
lepo pridigo o škofu Baragi. Po pridigi smo vsi dobili sveče in
smo jih med pesmijo Angelovega Češčenja prižgali. Med tem
časom je plopulal proti nebu, velik kres v spomin sv. Cirila in
Metoda. Kres je gorel cel čas, ko se je pomikala procesija, sem
in tja po prijaznem gričku. Procesijo so razsvetljevali tudi z
umetnim ognjem. Med procesijo smo peli litanije Matere božje.

V cerkvi pa je bila slovesnost končana z blagoslovom Najsvetejšega.

Lepo je bilo, a še lepše bo na našem gričku dne 15. avgusta,
ko bom dobila redovno obleko. O kako bo lepo, ko bom zopet
videla svoje drage stariše, ki bodo prišli na to slavnost. Pova-
bim pa tudi druge sorodnike.

Torej na svidenje čez en dober mesec!

Pozdravljam vse čitatelje Ave Marija posebno še Vas, preč.
gospod. urednik. Prosim molite zame, da bom stanovitna.

Minka iz Bethlehem.

7 A. R. I. Mt. Assisi.

Prečastiti gospod urednik:

Preretko je zopet nekaj časa odkar sem pisala. Pri nas se je
mного spremenilo. Nekaj deklic je slo na počitnice, a nekaj jih
je prišlo novim.

Me postolantinke se že veselimo in komaj čakamo 15. avgu-
sta, Marijinega Vnebovzetja. Ta dan bo za nas najsrečnejši. Z
namu pa se vesehjo tudi naši mili stariši, ki bodo prišli na to slav-
nost.

Upam, da bodo prišli tudi moji stariši, čeravno je dolga pot.
Vas pozdravlja,

Theresa Drčar.

July 10, 1930.

Dragi striček:

Kako hitro gre čas. V mesecu marciju sem pisala, da sem
bila sprejeta v postolaturu. A zdaj se že bližamo 15. avgustu, ko
bom sprejeta v novicijat.

Zadnji teden so me obiskali moji starši, brat in sestre. Spre-
jela sem jih z velikim veseljem. Pričakujem jih zopet za dan
perobleke. Sedaj pa z Bogom naš "corner". Članicam društva
sv. Helene št. 193 se prav lepo zahvalim za vse, kar so storile
zame. Prosim, molite zame in jaz bom za vas.

Vas vse lepo pozdravlja,

Helen Gercar.

Eveleth, Minnesota.

Dragi striček:

Vdrušic sem prišla na Vaš korner. Najprej se vam prav
lepo zahvalim za karto, ki ste mi jo poslali. Takrat nisem mo-
gla pisat, ker sem bila "bizi". Učili smo se za sv. birmo, ki je
bila 1. julija. Bilo je 300 otrok in prevzvišeni so vas pohvalili,
da smo se pridno učili, kar je predvsem zaslug našega Fathra
Leskovića. Prevzvišeni so nam naredili lep "spič" Včeraj smo
jih zopet imeli v svoji sredi in z njimi je bilo veliko čč. gg. du-
hovnikov. Ce bi jaz bila bogata, bi Vam poslala denar, da bi tu-
di Vi prišli. Zelo lepo smo slavili Barago, tako lepo, da Vam
ne morem popisati. Vsi smo prosili za lepo vreme, kar je Bog
tudi dal. Cast mu in hvalal! Zdaj pa naj bo zopet zadosti. Prav
lepo Vas pozdravim in Vam v duhu poljubim roko. Pozdravim
tudi vse deklice in dečke na kornerju.

Bog živil!

Rezika Skubic.

Newburg, Ohio.

Častiti gospod urednik:

Gotovo ste že mislili da sem pozabila na svojo obljubo. Ved-
no sem mislila na Vas ali časa za pisat nisem dobila. Zato pa
Vam hočem sedaj poslati tem več novic. Tukaj pri nas v New-
burghu imamo vedno dosti novic. Maja je bilo prvo sveto ob-
hajilo. Tudi jaz sem bila med njimi, pa ne prvič, ampak spreml-
ljala sem jih in mislila sem, da grem tudi jaz k prvemu sv. ob-
hajilu, tako je bilo lepo. 12. maja pa smo imeli sv. birmo. Med
birmanci sem bila tudi jaz. Bilo nas je veliko. Nevem natanč-
nega števila. Kakor velečastno je bilo v cerkvi! Sami birmanci
in botri in častita duhovščina. Ta dan mi bo ostal vedno v spo-
minu. 5. junija pa smo imeli vsi otroci šole sv. Lovrenca skupni
izlet v Garfield Park, kjer smo se prav lepo zabavali. 10. junija
smo imeli šolsko prireditev in zadnji dan šole. Bilo je lepo in
kar je bilo še najlepše je to, da je bila polna dvorana ljudi. Dali
so našim dobrim sestram priznanje za njih trud, ki ga imajo z
nami.

Ne mislite pa, da smo imeli potem počitnice. Kaj še! Nada-
lujemo še slovensko šolo. Naši učitelji pa so: naša častita go-
spoda Father Oman in Father Gnidovec in kadar ni katerih teh
gospodov doma, nas uči Ludvik Kužnik, ki hodi v višje šole in
je sedaj na počitnicah. Ko bi Vi prišli v naš Newburgh, bi mi-
slili, da ste prišli v pravo slovensko vas. Vsi govorimo sloven-
sko. Sedaj pa le prijavite prostor v našem listu Ave Marije.
Gotovo Vam bo še kateri pisal. Tudi jaz se še oglasim, ampak

kmalu, da ne bo treba tako dolgo pisati.

22. junija smo imeli lepo procesijo sv. Rešnjega Telesa. Lepo smo molili sv. rožni venec, pevci pa so peli svete pesmi. Jezus je bil med nami. Tako vidite, da je pri nas vedno polno lenih novic. Ena prav nova novica je, da bomo šli vsi slovenski šolarji na izlet v četrtek 17. julija. Kakor se bomo imeli, Vam že sporočim.

Sedaj pa Vas lepo pozdravim in ostanem Vaša
Zofka iz Newburgha.

Častiti gospod urednik:

Prvikrat pišem k tebi. Čitala sem v "Ave Mariji" pisma od otrok iz naše šole (Sv. Cirila in Metoda). Zdaj sem si pa domislila, da bom tudi jaz pisala. V Sheboyganu se nam dobro godi. Moja sestra je šla v Lemont se učiti za sestro v nedeljo dne 22. junija, 1930. Nimam nič več za povedati. Dovolj je, da sem se oglasila.

Angela Marketz iz Sheboygana.

Euclid, Ohio.

Častiti gospod urednik:

Že dolgo nisem nič pisala. Bom pa sedaj. Imamo šolske počitnice in vsi smo veseli. Dne 15. junija smo imeli šolske igre. Vse je bilo lepo videti in slišati. Igre so bile v slovenskem jeziku.

Dne 13. julija bo blagoslovljeno naše novo župnišče in potem bo pa veselica. Naše novo župnišče je lepo zidano.

Sem že v 8. razredu; moja sestra je v 6. razredu. Tukaj v Euclidu je "friski" zrak in vse je lepo za videt.

GOVOR PROF. GRUDNA V EVELETHU.

(Dalje s strani 228.)

do Kristusovo, toda ne žalost, ampak neizrečeno veselje je napolnilo njegovo srce. Celó svetno bogastvo je prepustil drugim. Šele takrat, ko je sveti mož ležal na mrtvaškem odru, je svet spoznal, da je imel Baraga zaklade v nebesih; da je bil bogat v božjih očeh, v očeh ljudi pa siromak.

Ko je Baraga po 37 letih plodonosnega in napornega življenja zapustil ta svet, je narod spoznal, da je celi Northwest (Severozapad) zgubil moža-apostola, moža po božji volji, moža, ki mu je pel hvalo Pridigar v svetem pismu: "Blagor možu, ki je bil najden bogat in brez madeža; kateri ne hodi za zlatom in se ne zanaša na denar in zemske zaklade. Kdo je ta, da ga hvalimo, zakaj čudo je delal v svojem življenju. Kdor je bil v tem skušan in je popoln, bo dosegel večno življenje; lahko bi bil grešil, pa ni grešil, hudo storil, pa ni storil. Zato je njegovo bogastvo utrjeno v Gospodu in njegovo milosrčnost bo oznanjevala množica svetih." (Pridigar 31, 16.)

Zbrali smo se danes tukaj, da damo čast možu, ki jo je zaslužil po vseh svetnih pravicah. Narod, ki svojih zaslužnih mož ne spoštuje, jih ni vreden. Prišli smo, da povemo javno svetu, da je bil Fridrik Baraga, prvi škof v Marquette, list naše gore, kost naših kosti, kri naše krvi, sin našega naroda, eden izmed prvih slovenskih naseljencev v Ameriki in prvi slovenski apostol.

Slovenija je sicer majhna in revna dežela, toda po številu in razmerju ljudi, ki jih ima, je prispevala napredku Združenih držav ameriških vsaj toliko

Pozdravljam vse čitatelje Ave Maria, posebno pa Vas, častiti gospod urednik.

Mary Coprich,

Častiti gospod urednik:

Že dolgo se nisem oglasila v listu Ave Maria. Zdaj pa mislim, da je čas da se spet oglasim. Šolo sem zdaj končala, zato mi je treba pogledat za delom. Moja sestra je šla v Lemont se učiti za sestro. Meni je dolg čas za njo. Ona pa piše, da ji ni nič dolg čas. Tudi tukaj pri nas smo veseli. Društvo Kraljica Majnika je obhajalo petnajstletnico in imeli smo piknik v zeleni dolini.

Zdaj pa vas lepo pozdravim, **Micka iz Sheboygana.**

Dragi striček:

Tudi jaz sem se namenila nekaj napisati v Ave Maria od šole svetega Štefana, zdaj ko imamo počitnice. Se prav lepo zabavljamo. Jaz sem učenka šole svetega Štefana V. Grade. V jeseni bom nastopila VI. Grade.

Tukaj pri svetem Štefanu v Chicagi imamo "Girl Scouts". Zadnjo soboto smo šle na "hike" čez noč. Šle smo v soboto dopoldne, pa smo prišle nazaj v nedeljo zvečer. Tam smo imele "Baseball Game", pa smo dobile. Bilo nam je prav "lušno".

Zatorej bi rade šle vsaki teden, če bi nam pustili naši starši in če bi nas naša "Captain", Miss Anna Medic, hotela oskrbovati.

Naj to moje pismo zadostuje za danes, ker ne znam dobro slovensko pisati.

Vas pozdravljam, **Julia Gregorich iz Chicage.**

kot katerikoli drug evropski narod. Može kot Baraga in njegovi varovanci, misijonarji: Lavtižar, Čebul, Pirc, Mrak, Vertin, Buh, Trobec, Stariha in drugi, so storili toliko za procvit in blagostanje teh pokrajin, v katerih mi živimo danes v miru, da slovenski narod zasluži, da se njegovo ime zapiše z zlatimi črkami v zgodovino Združenih držav ameriških.

Med tem, ko se je med prvimi naseljenci drugih evropskih narodov našlo veliko plevela, je naša mati Slovenija iz svoje srede poslala najboljše, kar je imela: može junake, može, ki so znali moliti in delati, može — svetnike, kar pač razumemo pod to besedo. Ne narodu, ampak Bogu bodi hvala, da je izbral te može kot poslance Kristusove blagovesti onim, ki so, kakor pravi sveto pismo, sedeli v temi poganstva in v senci smrti — iz srede našega naroda. Danes se vrši v Rimu izredna slavnost. V cerkvi sv. Petra bo sv. oče proglasil osem misijonarjev in mučenikov za svetnike. Povzdignjeni bodo na oltarje katoliških cerkva. Morda je božja previdnost določila, da se bo v nekoliko letih zgodilo isto z našim misijonarjem, z našim apostolom. Karkoli je božja volja, naj si bo škof Baraga proglašen za svetnika ali ne — prepričani smo, da je bil svet mož, ki zasluži, da ga poznajo vsi narodi, ki se klanjajo imenu Jezusovemu. Mi pa tukaj zbrani sklenimo, da si bomo vzeli Baragovo geslo: moli in delaj — za geslo našega življenja. Nikdar ne pozabimo, da naša časna in večna sreča zavisi od tega, da se ne odtujimo veri, ki jo je Baraga oznanjeval in se ne odvrnemo od Kristusa, Sinu božjega, ki ga je Baraga ljubil in za katerega je Baraga živel, delal, trpel in umrl. Amen.

"PLANINKA"

Naročnikom Ave Marije javljam, da imam v zalogi posebno vrsto zdravnega čaja z imenom "Planinka". Ta čaj osvežuje in čisti kri in se priporoča proti vsem boleznim. Pripravljen je v lekarni Mr. L. Banovca v Ljubljani iz raznih zdravnih planinskih zelišč. Jugoslovansko ministerstvo za narodno zdravje je čaj priporočilo z odlokom št. 38739, dne 10. julija 1928. Je izvrsten lek v vseh bolezenskih slučajih. Ena škatlja stane \$1.00. Prodaja se pri pooblaščenem in edinem zastopniku za Ameriko: **V. S. Vlahović, P. O. Box 185-W, Union City, New Jersey.**

Iz domovine imamo najfinejše "VARDAR" cigarete. Škatlja s 100 cigaretami stane \$2.50. Imamo tudi najfinejši bosenski tobak, ki ga prodajamo po funtih. En funt prvovrstnega bosenskega tobaka stane \$5.00, druga vrsta ravno istega t. j. bosenskega tobaka pa stane samo \$4.00. Na poskus pošiljamo najmanj pol funta tobaka in najmanj 100 komadov cigaret. Cigaretni papir daje mo brezplačno.

Priporoča se za obilna naročila: **V. S. Vlahović, P. O. Box 185-W, Union City, N. J.**

JAVNE ZAHVALE

Moram Vam priznati, da je Vaša Alpen Tinktura v resnici najbolj uspešna. Odkar ji rabim, so mi prenehali lasje izpadati. Sedaj mi rastejo zopet lepi in gosti.—S. Markotich, 129 Lingar Rd., Sidney, N. S., Can.

Vašo Bruslin Tinkuro zoper sive lase sem rabila z najboljšim uspehom, za kar vam ostanem vedno hvaležna.—Frances Polish, Chicago, Ill.

Od Vaše Broslin Tinkture zoper sive lase so mi postali lasje popolnoma taki, kakor sem jih imel v mladosti. Zato Vam ostajam hvaležen.—Simon Zubar, P. O. Box 310, Kirkland Lake, Ont., Canada.

Moram pripoznati, da je Vaš Fluid zoper revmatizem v resnici najboljši na svetu. Moj prijatelj je ležal tri mesece v postelji. Ko je pa rabil Vaš Fluid, je v osmih dneh popolnoma ozdravel. Blagovolite tudi meni poslati eno steklenico Vašega hvalevrednega Fluida. Najlepše se Vam že vnaprej zahvaljujem.—Joseph Jenich, 283 Droiullard Rd., Ford City, Ont., Canada.

Pripoznavam, da je Vaša Elsa žauza zoper rane in srbečo kožo najboljšo zdravilo. Ostajam Vam vedno hvaležen.—D. Brankovan, P. O. Box 48, Ambler, Pa.

Že več let je minulo, odkar sem rabil Vaše zdravilo zoper kurje oči in bradavice, katere sem v par dneh popolnoma odpravil, za kar sem Vam prav hvaležen. Blagovolite mi poslati cenik, da naročim še druga zdravila.—John Grabjan, 3307 St., St. Louis, Mo.

Imam na tisoče zahvalnih pisem tudi od drugih zdravil. Vsakemu dam \$5.00, ki bi rabil moja zdravila brez uspeha.

Pišite takoj po cenik. Pošljem Vam ga zastonj. **JAKOB WAHCIC, 1436 E. 95th ST., CLEVELAND, O.**

VSEBINA AVGUSTOVE ŠTEVILKE:

Pojdima proslavit Baragovo stoletnico	str. 225
Cerkv. govor prof. Grudna na Evelethu	str. 227-228, 255
Mesečni pridigar (šest pridig—Rev. J. Smoley).....	str. 229-231
Naša himna ob stoletnici (pesem — P. Aleksander).....	str. 231
Minnetonka (povest — P. Bernard)	str. 232-235
Od jurista do indijanskega misijonarja (P. Hugo).....	str. 236-241
Prijatelju-novomašniku (pesem — P. Aleksandar).....	str. 241

Sestram v Gospodovi službi:

Z grička Asizij	str. 242
Kam bo šel otrok v šolo? (P. Odilo)	str. 243-244
Ko stopajo novomašniki pred altar	str. 244
Drobne vesti (piše urednik)	str. 244

Glasovi od Marije Pomagaj (P. Bernard):

Venček na grob Martinu Berlecu	str. 245-246
Baragov študentovski sklad	str. 247

Naši mladini:

Baraga's Centennial will be observed	p. 248
Bishop Baraga, Apostle of the Indians (Frank Sche- ringer)	p. 248-252
Legends of St. Francis (Ksaver Meško—Albina Wah- čić)	p. 252-253
Our outing to Techny (Mary Ogulin)	p. 253
Pisma	p. 245-255

ŠIRITE AVE MARIJO!

Slovenska Ženska Zveza

Ustanovljena 19. dec. 1926. Inkorporirana 14. dec. 1927.

Glavni izvrševalni odbor:

Predsednica: MRS. MARIE PRISLAND,
1034 Dillingham Ave., Sheboygan, Wis.

Tajnica: MRS. JULIA GOTTLIEB,
1845 West 22nd Street, Chicago, Ill.

Blagajničarka: MRS. MATILDA DULLER,
2241 So. Lincoln Street, Chicago, Ill.

Slovenska Ženska Zveza je edina slovenska ženska organizacija v Ameriki. Pod njeno okrilje bi morala spadati vsaka zavedna katoliška Slovenka v Ameriki. Članarina je samo 25c mesečno.

Naselbine, ki še nimate podružnice Slovenske Ženske Zveze, ustanovite jo. Za pojasnila pišite glavni tajnici.

Organizacija izdaja svoje lastno glasilo

"ZARJA",

ki je prvi in edini slovenski ženski list v Ameriki. Izhaja v obliki Magazine in prinaša le to, kar je v korist in izobrazbo žen in deklet. Naročnina za članice je že uračunjena pri članarini, za nečlanice pa stane \$2.00 letno. Ako še nimate tega lista v Vaši hiši, pošljite naročnino še danes na naslov:

"ZARJA", 1845 W. 22nd Street, Chicago, Ill.